

Táza postai plátitá in
numera: No. 24.256—1927.

KELETI ÚJSÁG

Előfizetési árak belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 200, egy óra 70 lej. Magyarországon: egy évre 50, félévre 25, negyedévre 12.50, egy hónapra 6.50 pengő. Egyes számok az Ibusz elárúsító kioszkjaiban.

ORSZÁGOS MAGYARPAJÁZS LAP,
XVIII. ÉVFOLYAM. — 21. SZÁM.
Felelős szerkesztő: SZASZ ENDRE.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Cluj
Garon L. Pop-uca 5. szám. Telefon: 503. — Levélcím:
Cluj, postafiók 101. szám. Kéziratokat senkinek sem
küld vissza és nem is őriz meg a szerkesztőség.

A drágaság

A kormány nehéz feladatok előtt áll, amiket meg kell oldania. Amilyen határozott elszántsággal látott hozzá gazdaságpolitikai radikális intézkedések gyors megvalósításához, ezek a feladatok egyre csak szaporodtak s minden végrehajtott intézkedés újabb nézagokat, vagy megoldást követelő következményeket hozott a maga nyomán. Így jelentkezik az ipari cikkeknek, a kereskedelmi forgalom áruinak az az áremelkedése, aminek a visszaszorítása ismét kemény lépéseket tesz szükségessé. A külkereskedelmi rendszernek a megváltoztatása alkalmat adott nemcsak az idegenből hozott árucikkeknek a drágítására is, hanem árat emelt a belföldi ipar is, különösen azzal az indoklással, hogy nem tud hozzájutni a gyártáshoz a szükséges külföldi anyagokhoz. Legújabbban természetesen szerepet kap a pénzünk, a külföldi árfolyama is a belföldi áraknak az alakulásában. A kormányra háruló feladatok egyre sorbanodnak s a gazdasági kormányzásnak mind erősebb tempóját teszik szükségessé, a rögtön törvek gyors végrehajtását. Ebben a lázas tevékenységben csak egyetlen lépést hibáznak el nagyobb mértékben, a gazdasági élet törvényszerűségeinek láncolatában végigvonul a rossz hatás az egész vonalon és könnyen súlyos zavarok következhetnek.

Amikor a mezőgazdasági termények árai az elértéktelenedésnek a mély pontján voltak, akkor ez volt a legnagyobb baj. A javulásnak jönnie kellett s a természetes folyamat segített is valamit. Azonban a mezőgazdasági terményeknek az árát nem elégséges pénzben kifejezni, és mert ezt az árát az a viszony minősíti, amivel az ipari árakhoz aránylik. A falusi ember hiába kapna egy halom pénzt egy véka buzáért, ha nem tud ezzel csizmatápat, vagy gyolcsot vásárolni. A buza árát a mi hétköznapi életünkben, vagyis a valóságban az mutatja meg, hogy mi kapható ezért és milyen mennyiségben. Hiábavaló lenne a mezőgazdaságnak a támogatása, ha a másik oldalon az üzleti árak teszik értéktelenné ezt a támogatást. Az a sok köztér, aminek a viselése ráhárul a polgárságra, sokkal súlyosabb lesz abban a pillanatban, amikor a mindennapi szükségletek beszerzése is nehezebbé válik. Bizonyos, hogy az a kormány a mai viszonyok között nem tudna a helyén maradni, amelyik nem tud megfelelő bástyákat a pénztabilitás körül építeni. A gazdasági kormányzásnak ezért kell sokféle óvatossággal rendelkeznie a radikális rendszerváltoztatásainál. A drágaság ha nagy mértékben kezdene ölteni, akkor a forgalomnak olyan sok pénzre lesz szüksége, amennyit veszélyes volna előállítani. Tehát nemcsak a mi kevésbé, rosszjóvedelmű helyzetűek kívánja a drágaság elleni küzdelmet, hanem a fontos országérdek is, amelyeknek a védelmében áll a kormány, vagy bukik.

A megélhetésnek, a polgári létfenntartásnak a nehézségei éppen elég nagyok ahhoz, hogy minden drágulás ellen ne tudnának felkiáltani. Azonban az árak alakulásának előfeltételei vannak és ha kormányzási tevékenység alakítja emelkedővé az árakat, akkor idejében kell ezen változtatni. Egészen bizonyos például, hogy az a rendelet, amely kimutatást kér a magánalkalmazottak etnikai származásáról, szintén nagy mértékben hozzájárul a gazdasági kilátások összezsugorodásához.

Megszüntetéssel fenyegeti a kisebbségi vállalatokat az alkalmazási kényszerű bevezető rendelet

Február 1-ig fel kell terjeszteni az alkalmazottak nemzetiségét feltüntető kimutatást

A kormány szónok parlamenti beszéde éles ellentétben áll a rendelettel

(Kolozsvár, január 25. Saját tud.) Az a nyugtalanság, amely annak a jelentésnek a hatása alatt állt, hogy a romániai kisebbségek lelkét, hogy a nemzeti munkavédelemről szóló törvénynek közelebből olyan végrehajtási utasítása jelenik meg, amely az ország kisebbségi polgárait kiszorítja a magánalkalmazásokból, súlyosbodott és fokozódott a román hivatalos lap, a Monitorul Oficial január 23-án kelt 20. számában megjelent ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet legújabb rendelkezésével. A nemzeti munka védelméről szóló törvény törvényhozási tárgyalása során a magyar képviselők felvilágosítást kérő felszólalásaira Iamandi belügyi alminiszter kijelentette, hogy a törvény nem az etnikai származástól, hanem a román állampolgárságtól teszi függővé az alkalmaztatást. A kisebbségi képviselők és az ország kisebbségi polgárai megnyugvással vették tudomásul a belügyi alminiszter kijelentését, mert elképzelhetetlennek tartották — és józan ésszel nem is tételezhető fel —, hogy a kisebbségi magánalkalmazottakra numerus klauzust alkalmazzanak, hogy a Romániában élő, román állampolgárságú kisebbségi elemek csak husz százalékos számarányban nyerhessenek alkalmazást a kereskedelmi és iparvállalatoknál.

A törvény nagy érdeklődéssel és a kisebbségek körében ideges közhangulattal várt végrehajtási utasítása még nem jelent meg ugyan, de abból a miniszteri rendeletből, amelyet a Monitorul Oficial január 23-án megjelent 20.

száma közöl, következtetni lehet arra, hogy a nemzeti munka védelméről, illetve a román elem alkalmazására vonatkozó törvényt olyan szellemben fogják végrehajtani és a gyakorlatban alkalmazni, amely az állami alkalmazásból eltávolított kisebbségi elemek kenyeretelenségbe taszított nagy tömegét a magánvállalatoktól elbocsátandó állástalan kisebbségekkel fogja szaporítani és súlyos szociális bonyodalmakat fog előidézni.

Az említett miniszteri rendelet szövegéből és szelleméből a magánvállalatoknál dolgozó kisebbségi elemek nem sok jót remélhetnek. A rendelet szerint minden kereskedelmi és iparvállalat, függetlenül attól, hogy részvénytársasági alapon működik, vagy magánvállalat,

köteles két példányban részletes kimutatást elkészíteni és február 1-ig felterjeszteni a minisztériumhoz és amely kimutatásban feltüntetendő első sorban

az összes alkalmazottak állampolgársága, tehát az, hogy a tisztviselő, alkalmazott, vagy munkás külföldi, vagy román állampolgár-e, feltüntetendő az összes alkalmazottak nemzetisége, tehát az, hogy az illetők román, magyar, német, zsidó, orosz, bolgár, vagy más nemzetiségű-e, feltüntetendő az összes alkalmazottak életkora és vallása, családi állapota.

A végleges megszüntetés fenyegetése

A két példányon elkészítendő kimutatásban pontosan fel kell tüntetni azt is, hogy az illető alkalmazott mióta, hány év óta van a cég szolgálatában és milyen munkakört tölt be?

Az összes alkalmazottakat négy csoportba osztja a miniszteri rendelet, illetve a Monitorul Oficialban megjelent kimutatás-minta. Az első csoportba tartozik a felsőbb igazgatási

személyzet, a második csoportba a felsőbb és alacsonyabb műszaki személyzet, a harmadik csoport a szakmunkásokat, a negyedik csoport pedig az egyéb munkásokat, ideiglenes alkalmazottakat öleli fel.

A miniszteri rendelet utolsó záradéka egyenesen diktatórikus jogkört és hatalmat biztosít a minisztérium részére, mert szöve-

járul a gazdasági kilátások összezsugorodásához. Már csak az az ijesztés is, amivel szeretnének mielőkt kizárni a termelő munkától, elvágja az utját a gazdasági javulásnak. Könnyelműség volt

ezt a szándékot piacra dobni, amikor a kormánynak a drágasággal is ilyen nehéz megküzdnie. Ilyen könnyelműségeket az ország általános nagy érdekei szenvednek meg.

rint a következő megtorló jogkört biztosítja a minisztérium részére:

„Azokat a vállalatokat, amelyek a folyó évi február 1-ig az előírt részletes kimutatást a valódi tényállásnak megfelelően két példányban fel nem terjesztik a minisztériumhoz, a minisztérium véglegesen megszüntetheti.”

A drákói rendszabállyal fenyegető miniszteri rendelet után érthető nyugtalansággal és kíváncsisággal tekintenek az ország kisebbségei a „román elem érvényesülésének biztosításáról szóló törvény” végrehajtási utasítása elé, amely azt a kérdést lesz hivatott tisztázni, hogy joga van-e Románia kisebbségi lakosságának — ha már az állami szolgálatból, közalkalmazásokból kizárták őket, — a magánvállalatoknál lelkiismeretes és becsületes munkával megkeresni a maguk és családjuk részére a mindennapi kenyeret...

Téli

sportoknál,
táncnál, bűvés, kilzadás ellen

„HÖFER” 3

hintőporral védekezzék. 1 doboz: 16 és 24 lej

Aca de Barbu és Berivoy István dalestj: az újságíró klubban

Aca de Barbu művészetében gyönyörködött esütörtökön este az Újságíróklub közönsége. A kitűnő, kultivált hangú, művészetének zenitjén álló operaénekesnő ezúttal is elragadta a közönséget, mely fényes tapsokkal ünnepelte.

A klub másik vendége Berivoy István volt, akit évek óta nem hallottunk.

Erdélyi udvarházaknak és kastélyoknak volt kedvelt énekes Berivoy István. Jótékonyági estélyeken jelent meg néha a nagyobb közönség előtt. Hire, neve messze földön ismertté vált a meghívásokat kapott Budapestre is. De itt maradt erdélyi földön, erdélyi birtokán. S most nyilvános estélyen jelent meg kolozsvári nagy közönség előtt.

Csütörtökön este lépett fel az Újságíróklubban és két sorozatot adott elő a legszebb magyar dalokból. Nehéz eldönteni, hogy a zongorajátéka művészebb, vagy az énektudása, de magyar daloknak az előadásával rendkívüli hatásokat vált ki. A magyar daloknak sok ünnepelt, sok hivatásos előadója van, Berivoy István mindenesetre a legjobbak közé tartozik. A tehetségen, tudáson kívül az átérzésnek olyan mélységével ad elő, hogy az együttérző lelkek számára feledhetetlen élmény az, amit nyújt. Az olasz dalnak olaszok a legjobb énekesei, az oroszokét sem tudja bizonyára senki olyan lelki mélységgel énekelni, mint aki részese az orosz fájdalomnak. Berivoy István igazi nótás magyar lélek, aki érzelmi világában átéli az énekszövegnek minden sorát, minden szavát, és amikor kellemes, szép hangján csak annyit mond, „szomorú a fenyves alja”, azt úgy tudja mondani, hogy hallgatói elé varázsolja az egész regényes, küzdelmes népi életet. A közönség hosszasan ünnepelte Berivoy Istvánt és ez ünneplés hatása az oka annak, hogy szombaton este megismétli dalestélyét az Újságíróklubban.

Új orvosi könyvek. Dr. Szántó Frigyes: Belorvostan (Diagnostika, Pathologia, Therapia) második kiadás 393 lej. Dr. Bodon Károly: A szív és vérkeringés betegségei és azok gyógyítása (1934. 300 lap, 19 ábrával) 198 lej. Dr. Sinicska Gábor: A belső betegségek physikális terápiája második kiadás 500 lap, 196 ábra, 7 táblázat fűzve 462 lej. Dr. Teleki Pál: Az ultrarövid hullámok fizikai-biológiai jelentősége és terápiás alkalmazása 132 lej. Kérje az orvosi szakkönyv újdonságok teljes jegyzékét, a folyóiratok ingyen mutatványszámát Lepage-től Cluj.

Végre deficitmentes költségvetése van a kolozsvári iparkamarának

Már a minisztérium is jóváhagyta az új költségvetést — Az időközi bizottság köszönetet szavazott a vezetőségnek

(Kolozsvár, január 25. Saját tud.) Azok a súlyos jogi és pénzügyi bonyodalmak, amelyek hosszú időn keresztül megbénították a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara életét és majdnem lehetetlenné tették minden rendszeres, alkotó munkát, hosszú hónapok fáradtságos és lelkiismeretes munkája után, megoldást nyertek.

A csőd szélén.

A kolozsvári kamara pénzügyi és jogi helyzetét az a 35 millió lejes bankadósság tette kiszállttá, amelyet a kamara régi vezetősége a Banca Albina kolozsvári fiókjánál vett fel és kebelezett be a kolozsvári tőzsdepalota néven ismert hatalmas bérpalotájára. Az épület nem jóvelmezett még annyit sem, amely a nagydíszes banktartozás évi kamatait fedezte volna, a ka-

mara költségvetésének hiánya, deficitje évről-évre rőtt és a kamara már a csőd szélén állott, amikor a vezetést a jelenleg is működő időközi bizottság vette át. Az időközi bizottságnak, a kamara elnöki székéből azóta a miniszteri bánszékbe került dr. Leon N. George ipar. és kereskedelemügyi miniszternek, dr. Dan Partenie jelenlegi elnöknek, Leon alminiszter utódjának, de különösen dr. Borbély István, az időközi bizottság alelnökének hosszú hónapokig tartó tárgyalások után sikerült anyagi helyzetét megmenteni. A tőzsdepalota a Banca Albina tulajdonába ment át, a kamara mentesült a 35 millió lejes bankadósságtól és súlyos kamataitól, székháza és az inasotthon értékes épülete pedig tulajdonában maradt.

Az első deficitmentes költségvetés

Ennek a nagyjelentőségű rendezési műveletnek a lebonyolítása után kerülhetett a sor a közel egy év óta rendszeres költségvetés nélkül dolgozó kolozsvári kamara belső ügyeinek átszervezésére és a működés új utjainak, új irányelveinek kitűzésére és megvalósítására. Az újjászervezési munkaterv végrehajtása során a kamara időközi bizottsága elkészítette az 1934—35. évi költségvetést, amelyet a bizottság a napokban tárgyalta le és átlapított meg. Az ülésen dr. Borbély István bemutatta az új költségvetési tervet, amelyet a helyes gazdálkodás és ügyvezetés mintaképeként mutatott be.

Hosszu évek óta ez az első költségvetése a kamarának, amely

reális, deficitmentes, annak ellenére, hogy a bevételeknél úgy a kereskedők, mint az iparosok kamarai adójából és különböző illetékekből befolyó jövedelmet az eddiginek ötven százalékkal lecsökkentett összegében irányozza elő a költségvetési tervet.

Másik örömdetes és megnyugtató jelensége az új költségvetésnek, hogy az 1935. évi április 1-től kezdve a kolozsvári kereskedelmi- és iparkamara mentesül minden nyomasztó tartozásától.

Az ülésen dr. Borbély István bejelentette azt is, hogy a súlyos anyagi helyzet miatt és takarékosági okokból a kamara vezetősége kénytelen volt a kamarai tisztviselők múlt évi július 1-én életbeléptetett 15 százalékos fizetésleszállítását egyelőre érvényben tartani, mert a múlt tartozásainak kiegyenlítésére és végleges rendezésére az idei költségvetésből még körülbelül kétfélmillió lej, tehát az 5.896.527 lej előirányzatnak körülbelül 3% százaléka kénytelen felhasználni. A múlt nyomasztó terheinek rendezése után azonban a kamara vezetősége megértéssel fogja átvizsgálni a tisztviselők anyagi helyzetét és a kivételes helyzetben kényszermegoldásként alkalmazott fizetés-csökkentést remélhetőleg tovább nem lesz szükség alkalmazni.

Az elnöki előterjesztés szerint a költségvetés szigorúan ügyel a pontos, takarékos, előrelátó gazdálkodásra és gondoskodik arról, hogy a kereskedők és iparosok részéről fizetett kamarai adók és illetékek más formában, mint segély, támogatás a kereskedők és iparosok intézményeikhez kerüljenek vissza.

Popa Joan és Róza Mór köszönetüket nyilvánították dr. Borbély Istvánnak a mintaképek szorgalmazott költségvetés pontos és szakzerű összeállításáért, köszönetüket fejezték ki Romanovici Grigore bizottsági tagnak, aki tevékenyen működött közre, mint szakértő a terhes múlt rendezésénél és a szebb reményekkel kecsegtető jövő előkészítésén.

Dr. Borbély István megköszönte az elismerő szavakat és kijelentette, hogy a jó gazdálkodás, a

gondos ügyvezetés szellemét a kolozsvári kereskedelmi és iparkamaránál továbbra is érvényesíteni fogják, majd a bizottság módosítás nélkül, egyhangulag elfogadta a költségvetést, amelyet a minisztérium is minden változtatás nélkül jóváhagyott. A kamara pénzügyi és jogi ügyeinek megnyugtató módon történt rendezése és az első reális költségvetés joggal keltenek reményt arra, hogy a kolozsvári kamara a jövőben hivatásának magaslatán fog állni és a kereskedelem és ipar jogos érdekében fog eredményes munkát kifejteni.

Nagy Lajos.

Verekedés volt a Iamandi beszéde miatt az antirevizionista gyűlésen

(Bukarest, január 25.) Január 24-én, a nemzeti ünnep napján antirevizionista gyűlést tartottak Iasiban is, mint az ország sok más városában. A iasii gyűlésen heves verekedés támadt. Iamandi miniszternek, aki ellen kampányt indítottak, ürügyül használva fel a kisebbségi kérdésben mondott ismeretes beszédét, nagy pártja és sok személyes híve van Iasiban. Az antirevizionista gyűlés egyik szónoka, Sumuleanu beszédében Iamandi minisztert is kezdte kritizálni, mire a miniszter hívei lehurrogták a Iamandi hívei és ellenségei között éles szóharc keletkezett, mire a miniszter hívei tettelegességgel akartak a botránynak véget vetni. Parázs verekedés keletkezett, amiben diákok is részt vettek. Négyen megsebesültek. Legsúlyosabb a sebesülése Margari munkakamarai elnöknek, akit kórházba szállítottak.

Minden gazda,
minden hivatásos kertész,
minden amatőr kertész

azonnal fizessen elő

a legjobb magyar gazdasági és
kertészeti folyóiratra, a

Növényvédelem és Kertészet-re

Minden hónapban két füzet
(1 Növényvédelem és 1 Kertészet)
jelent meg. A szakfolyóirat minden
száma 3) — 40 szakvizot és fény-
képet hoz.

Előfizetési Negyedévre 100 — lej,
árak: félévre 200 — lej,
egész évre 400 — lej.

Mutatványszámot 5 — lej beküldése ellenében
szívesen küldünk.

Előfizetések és mutatványszám kérések a
KELETI ÚJSÁG kiadóhivatalához, CLUJ,
Baren L. Pop utca 3 szám alá küldendők be.
Az előfizetők részére a lap példányokat közvet-
lenül a budapesti kiadóhivaltól szállítjuk.

A kereskedelmi miniszter harcot kezdett a kartelekkel

Az árdragulás megindult folyamata ellen — Vita van a kormány tagjai között az új gazdasági tervek körül. Ford-gyárat akarnak létesíteni Romániában

(Bukarest, január 25.) Aggasztó kortünetként jelentkezett az ipari árucikkeknek a drágulása. A Kormánynak minden igyekezete arra irányul, hogy elhárítsa ezt a komoly vádat, mely szerint a kormány gazdasági politikájának egyenes következménye a drágulás. A kontingentálási rendszernek, a különböző új közterheknek, a kereskedelmi forgalom új teher-tételeinek a fogyasztókra való áthárítása ezért ad gondot a Kormánynak és igyekszik a forgalom némely területein az áremelkedést megakadályozni. A kereskedelmi miniszter erőlyesnek mutatkozik a harc felvételében, de hogy milyen eredményeket fog elérni, az nem tudható.

Londonba hívták a minisztert

Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter pénteken értesítést kapott az angol kormánytól, hogy utazzon haladéktalanul Londonba a már megkezdett gazdasági tanácskozások folytatására. A miniszter a hét végén el is utazik.

A nagy tervek

Tegnap délután a kereskedelmi minisztériumban Tatarescu elnöklelte alatt harmadik ülését tartotta a kormány gazdasági bizottsága. Manolescu-Strunga folytatta beszámolóját az általános gazdasági helyzetről, az új import-export rendszerről, majd Leon Kereskedelmi alminiszter adott elő terveket ipari kérdésekről és az arany problémájáról. Miután a miniszter és államtitkára intézkedéseket kértek a külkereskedelem fellendítése érdekében,

hosszu vita keletkezett és határozatokat nem hoztak.

A gazdasági bizottság azután megvitatás tárgyává tette a Ford-művek ajánlatát, mely szerint hajlandó gyárat építeni az országban és

legkevesebb háromezer autót kíván előállítani Romániában

évente. A bizottság elfogadta a kedvező ajánlatot és úgy döntöttek, hogy a gyárat Florești mellett, Prahovamegyében építsék fel és a munkálatokat már tavasszal kezdjék meg.

A bizottság továbbá a Banca Nationala javaslatát tanulmányozta, mely szerint a jegybank kötelezi magát nemcsak az állami aranybányák támogatására, hanem a kistermelők segítségére is, így akarva

az erdélyi aranybányák helyzetét fellendíteni.

A Dimineața számításai szerint a Nemzeti Bank segítségével remélhető, hogy e bányák évi termelését rövid idő alatt kétezer kilogrammra lehet emelni. A racionális kiaknázás végett a Banca Nationala megrendelte a szükséges gépeket. A kötendő konvenció értelmében a bányák

nem kerülnek a jegybank igazgatása alá, a bank csak ellenőrzést fog gyakorolni, hogy a konvenció intézkedéseit betartják-e.

A kormány gazdasági bizottsága hétfőn már nem ültetett össze a miniszterelnök gyengelkedése miatt, az ülést elhalasztották.

Egy újpesti vegyészeti gyár tűzkatasztrófája

Attól lehetett tartani, hogy a tűz elhatalmasodik s az egész gyáráépület levegőbe röpül. Két munkás és két tűzoltó súlyosan megsebesült

(Budapest, január 25.) Csütörtökről péntekre virradó éjjel nagy robbanás történt az újpesti Chionin gyógyszergyárban. A robbanás következtében és az oltási munkálatok folyamán két munkás és két tűzoltó szenvedett súlyos égési sebeket és több mázsa gyógyszer ment tönkre. Minden pillanatban attól lehetett tartani, hogy a szárító kamarák is lángot fog-

nak s az ezzel járó borzalmas robbanás következtében az egész épület és környéke levegőbe repül. A robbanás idején száz ember tartózkodott a gyáráépületben. Csak a munkások és tűzoltók haláltmegvető hősiessége mentette meg az épületet s a bennelevőket a katasztrófától. A vizsgálat megállapította, hogy a robbanást öngyulladás okozta.

Az akasztófa árnyékában beismerő vallomást tett a Kereskedelmi Bank egyik rablója

Súlyosan rávallott Szepesire, akit mint felbujítót állítanak bíróság elé

(Budapest, január 25.) A Kereskedelmi Bank szabadságtéri helyiségében történt rablótámadás egyik tettese, Tari Nándor, pénteken reggel vallomásra jelentkezett. Az ügyész előtt töredelmes vallomást tett és elmondotta, hogy őt és Radovitsot Szepesi beszélte rá a bűntényre. Hónapok óta folyt ez a rábeszélés, Szepesi élénk színekkel festette le a könnyű pénzszerezés előnyeit s állandóan hangoztatta, hogy dolgozni és nyomorogni nem érdemes. A bankrablás napján is valósággal kényszerítette Ta-

rit a bűntényre, még a revolvért is erőszakkal nyomta a kezébe. Tari Nándor vallomása után valószínűleg az ügyészszéki vádirat is módosulni fog, amennyiben az eddig bűntársként szereplő Szepesi ellen az értelmi szerzőség és felbujtás vádját emelik.

Tari kijelentette az ügyész előtt, hogy büntetésével tisztában van, az nem lehet más, mint az akasztófa és töredelmes vallomásával nem büntetésén, csak lelkiismeretén akar enyhíteni.

Egy nagyváradai uriasszony halálugrása az Apolló-palota harmadik emeletéről

Rejtély, amit még nem tudtak megoldani A szerencsétlen asszony a kórházban szenvedett ki

(Nagyvárad, január 25.) Megrázó öngyilkosság történt pénteken délből Nagyváradon. Dr. Feld Albertné, ismert nagyváradai ügyvéd felesége, a város urí társaságának közkedvelt tagja, levetette magát az Apolló-palota harmadik emeletéről s rövid szenvedés után kiszenvedett.

Feld Albertné délből a korzón sétált egyik barátnőjével, dr. Popescu Aurélnéval s látszólag gondtalanul beszélgetett. Többször végigmentek a főuccai korzón. Egy óra után valamivel Popescu Aurélné egy ismerőseivel találkozott s megállt vele néhány pillanatra. Feld Albertné felhasználta ezt a pillanatot s anélkül, hogy elbúcsúzott volna, elrohant s rövidesen véresen terült el az Apolló-palota udvarának kövezetén.

Az uriasszony felfutott a közelben levő Apolló-palota harmadik emeletére s onnan levetette magát a köves udvarra. A zuhanásra többen is figyelmesek lettek s néhány pillanat

mulva hatalmas tömeg állta körül a hideg kővön fekvő véres testet. A kihívott mentők kórházba szállították az öngyilkos nőt, aki a háromemeletes halálugrás ellenére sem halt meg. Ájultan feküdt ½5 óráig a kórházi ágyon, míg kiszenvedett.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást a megmagyarázhatatlan öngyilkosság okának megállapítására. Az uriasszony kezításkájában egy férfikézrel irt rövid levelet találtak a következő néhány sorral:

„Nagyon sajnálom a történeteket, de ezek után jobb, ha elmegyek.”

Aláírás, keltezés nem volt a levelen. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a levél összekötetésben áll az öngyilkossággal, ezért most abban az irányban nyomoznak, hogy kitől erednek a rejtélyes szavak.

Feld Albertné tragikus halála nagy megdöbbenést keltett Nagyváradon.

Minden
versenyen felülálló
valódi
HOMESPUN
uri és női divatszöveget készít és önköltségi áron elad a
DOMBRIA Háziszövést
Egyedüli elárusító hely:
Cluj-Kolozsvár, Bratianu ucca 51.

Elbucsuzom Bozac ezredestől...

(Kolozsvár, január 25.) Kevés olyan ember van Kolozsváron, aki nem ismerte Bozac Aurél hadbíró-ezredest és ismerősei közt senki sem volt, aki igazán ne szeretne volna. Minden igaz ügy lelkes pártfogója, minden reászoruló kész segítője, minden jó ember nemesszívű barátja, román és magyar urak kedves vadászpajtása, a kolozsvári hadbírósg lelke volt ez a hangosan vidám, örökké eleven, szellemes, délceg és karcu katonatiszt. Szemüvege mögül csillogó, tiszta szempár nézett okosan, bátran és megnyerően a világba. Ha rangjelzése nem mutatta volna, hogy ezredes, bárki fiatal főhadnagynak hihette volna.

Tösgyökeres erdélyi román volt, aki kifejezett program nélkül, lelkében hordozta az erdélyi tradíciókat. Folyékonyan, tiszta irodalmisággal beszélt a román, magyar és német nyelvet. Családjá, melynek Mócson volt birtoka, tekintélynek örvendett a régi Magyarországon is. Aurél volt a legkisebb fiú, — középiskoláit és egyetemi tanulmányait Kolozsváron végezte, majd hadbíró lett az osztrák-magyar hadseregben. Szarajevóban és Nagyváradon szolgált, a világháborút az orosz és olasz fronton harcolta végig. Az impériumváltozás idején kapitány volt. Élénk és modern szelleme minden iránt érdeklődött, kivéve a politikát. Amilyen öntudatosan román volt gyermekkorától kezdve, éppenolyan öntudatosan vetett meg minden gyűlölködő sovínizmust. Ember és ember között csak igazságosság és becsület szempontjából tett különbséget. Hadbíró-főügyészi működését is a megértésnek, jósnak, emberiességnak és igazságosságnak ez a szelleme határozta meg.

Erdélyi ember volt a szó legszebb és legjelentősebb értelmében, olyan, amilyenből ha sokan volnának, boldogabbak lennének mindannyian.

Érthető, hogy csütörtökön kora reggel szívzselhűdés következtében jött hirtelen halála mély megdöbbenést és őszinte részvétet keltett a város lakosságának minden rétegében. Szombaton délután 3 órakor temetik a 83. gyalogezred kaszárnyájának kápolnájából. Temetésén bizonyára ott látjuk kisebbségi barátainak nagy tömegét is.

Nyugodtan jellemezhettem, mert jól ismertem Bozac ezredest. Háza tőzszomszédos a miénkkel, udvarunk, kertünk közös. Évek óta jártam vele kirándulásra, vadászatra. Minden második este nálunk volt s egy-két órát elkártyáztunk, hármában apámmal. Ilyenkor megtelt a ház derűvel és meleggel, sziporkázó, pillanatig sem lankadó tréfás kedve mindenkit mulattatott és felvillanyozott.

A tragédiát megelőző nap estéjén is nálunk volt. Régóta tervezte, hogy eljön velem a Mária Valéria-árvaház báljára. Megkérdeztem, hogy csakugyan jön-e?

— Elnye, be sajnálom, hogy nem mehetek, — felelte, — a Vörös Kereszt báljára kell mennem.

Reggeli szürkületkor jöttem haza a bálból. Bozac ezredes házában szokatlanul nagy világosság. Nálunk üres a lakás.

— Átmentek a szomszédba, — jelenti, az álmos cseléd, — az ezredes ur nagyon rosszul van.

Mire átmentem, már viaszkalványan, holtan fektült a párnák között Bozac ezredes. Gyöngye szíve álmában ölte meg. Nem használtak az injekciók, nem segítettek felesége könyvei: súlyosan és mereven fektült, mint maga a halál.

Nem lehet tudni, hogy éjszaka mikor jött haza. Ruháit gondosan, rendesen elrakta a szekrénybe, reggelre kikészítette vadászuhanit, mert a csütörtöki ünnepnapot vadászattal akarta átszórakozni.

Végignézttem, amint felöltöztették sötétkék diszgyenruhájába. Felóra múlva ott volt a tábornok, azután egymásután jöttek a rokonok, ismerősök és jóbarátok. Katonák és civilek, románok és magyarok egyaránt. Nem volt az a

kemény férfi, zord katona, aki sirva nem fakadt. Örmestere — szálas, marcona ember — zokogva borult le az ágy elé s mikor azt hitte, nem látja senki, áhitattal esőkolta meg a halott kezeket.

En is megszorítottam még egyszer utoljára a Bozac ezredes sápadt jobbát. Éreztem, hogy nemcsak baráti fájdalom és bucsú lüktet a

hideg, halotti kézfogásban, hanem az egész város magyarsága nevében bucsuzom ettől az értékes, igazlelkű erdélyi embertől. Ez a végső kézfogás megértésre, jóságra, türelemre: erdélyiségre kötelez.

Bozac ezredes halálával üresebb lett a város, szegényebb Erdély és szomorúbb a világ.

Dsida Jenő.

Léket kapott és elsüllyedt egy norvég oceánjáró

A kapitány, 15 utas és 42 matróz a tengerbe veszték

(Newyork, január 25.) A Mohavik nevű norvég gőzös, mely csütörtök délután 1107 utassal indult el a newyorki kikötőből, Newjersey partjának közelében, eddig ismeretlen okokból, léket kapott és elsüllyedt. A gőzös segítségére siető segélyhajóknak sikerült az utasok nagyrésztét megmenteni, csak egy mentőcsónak utasai tűntek el nyomtalanul. A mentőcsónakban 15 utas és 42 matróz ült, közöttük a hajó kapitánya is. Valószínű, hogy mindnyájan a tengerbe fulladtak.

Egy idős asszony megverésével bővült ki a csiki csendőrkrónika

(Csikszereida, január 25.) Ismét dolgozott Csikban a csendőrök. Ezuttal egy 52 éves idős asszony szenvedett tőle teljesen ártatlanul.

Kasza Márton, 60 éves csikszentgyörgyi gazdálkodó terhén negyven napi elzárás állott. Erdei kihágási ügyben hozta a bíróság az ítéletet, mely kétezer lej pénzbírságra szólott, vagy negyven napi fogházra. Az ítélet jogerőre emelkedett és az ügyészség kiadta a parancsot: Kasza Márton köteles saját költségén megkezdeni a büntetést, mert nem fizette le a kétezer lejt. A csendőrök elmentek és keresték, hogy tudtára adják a büntetés megkezdését és összehozzák a többi falubelivel: csapatosan kísérik be a fogházba. Kasza Márton azonban nem találták otthon. Időközben elment a Regátha famunkára bizonytalan időre. Maga Kasza Mártonné, szül. Bene Karolina 52 éves felesége sem tudta hol van. Szegény napszámos hazája széles e világ. A csendőrök emiatt állandóan zaklatják és azt erősítik: az asszonynak tudnia kell, hol van az ura! Három hete már, hogy mindennap csendőrpátrul keresi fel éjnek idején, este 9 és éjszaka egy óra között a szerencsétlen asszonyt és valóságos középkori vallatásnak vetik alá. árulja el bujkáló ura tartózkodási helyét. A szerencsétlen, idős ass-

zony idegei felőröltöttek. Minden ablakzörrenésre reszket a csendőröktől. Aztán félti az urát is. Akiről azt sem tudja, hol van? Hány székely portán van meg ez a szomorú és rettenetes családfelelő bizonytalanság?

Legutóbb, tegnap éjjel 12 órakor kereste fel a szerencsétlen, idegileg teljesen tönkretett asszonyt, az örmester egy közecsendőrrel. Most sem tudta megmondani, hol van az ura. Erre az örmester ökökkel kétszer olyan súlyosan arcul ütötte az idős asszonyt, hogy elájult. Maga az örmester kíséretében levő katona is láthatóan megrendült a hallatlan brutalitáson. Még a földön belerugott az örmester az összeesett asszonyba és aztán mint aki jól végezte a dolgát, távozott, természetesen éktelenül szidva és fenyegetve a magyarokat, akik bujkálnak a törvény elől.

Felmerül a kérdés: mi lesz, ha most Kasza Márton öreg, törődött székely gazda hazajön a munkából? Megrogyant térdekkel, petyhüdt, kidolgozott izmokkal? Az örmester fenyegetése után?! Azt kérte a nyomorultul megkínzott és beteggé ijesztgetett feleség a férje számára a Magyar Párttól: járjon közbe, ne bántsák az urát, ha hazajön.

(K. L.)

Minden családnál nélkülözhetetlen az az értékes mű,

melyet orvostudás szerzője negyven évi orvosi gyakorlat gazdag tapasztalatai alapján írt az emberiség gyógyítására és segítségére. Aki szeretneinek a legjobbat akarja, ajándékozza meg őket ezzel a könyvvel.

Természetes gyógy mód és táplálkozás

Írta: BUCSÁNYI GYULA dr., egészségügyi főtanácsos, főorvos.

A tartalomjegyzék rövid kivonata: A természetes élet mód alapfogalma. Természetes táplálkozás. Mi az ember természetes tápláléka? Vegetarizmus. A vér megromlása, helytelen táplálkozás folytán. A táplálékok. A hús, Tojás, Hüvelyesek. A sajt. A szénhidrátok. A zsirok. A vitaminok. Főzelék. Gyümölcs. A fűszerek. Alkohol. Nyersidéta. Hogyan és mennyit együnk? Napfürdés. A nap a tüdőbajoknál. A nap a köszvénynél. Napfény a szívbántalmak kezelésénél. A napfény az anyagcsere bántalmaknál. Napfürdés a gyomor-bántalmaknál. Napfény a női bajoknál. A gyermekek napfürdése. Minek tulajdonítom a napfény gyógyhatását? A légfürdés. A torna. Fürdés, mosakodás. Hogyan használjuk a hideg vizet belülről. Az alvás. A levegő. Ideg-ápolás. Lélekápolás. A lélek gondozása. A vízgyógy-módok. A hideg víz, mint gyógytényező. Gyermekekápolás. A csecsemő gondozása. A szoptatás. A gyermekápolása az első életévben. A koplakókura. Gyümölcskura. A betegség megelőzése. Egyes, gyakrabban elő-

forduló betegségek természetes gyógykezelése. Agyvérzés. Almatlanság. Agyguta. Aranyér. Arcsápa. Asthma. Angolkór. Buskomorság. Bőrbántalmak. Belsőférgesek. Belsőhurut. Csusz. Cukorbetegség. Csontszu. Elvagy-talanság. Elhízás. Epékő. Farcsonztzsába. Fehér folyás. Gégehurut. Gerincvelő sorvadás. Gyomor-bajok. Görcsös havibaj. Hányás. Hasmenés. Heregyulladás. Hólyaghurut. Hízaló gyógy mód. Hörghurut. Ideggyengeség. Idegbénulás. Idegzsába. Impotencia. Karbunkulus. Köszvény. Légcsőhurut. Májbajok. Méhgyulladás. Ondó-folyás. Orrvérzés. Orrbűz. Paralizis progressiva. Petefészekgyulladás. Sáp-kór. Szájbűz. Sárgaság. Székrekedés. Szédülés. Skrophulózis. Szív-bajok. Rekedtség. Rheumatizmus. Ischiás. Téríszony. Tüdővész. Tüdő tá-gulás. Vérhas. Vérszegénység. Vértbajok. Vértlenítés-teák. Vesebajok. Vízibetegségek. Visszértágulatok. Utó-érelmeszesedés, stb., stb. E mű a magyar könyvtárszennációjá. A legtöbbet forgatott orvosok és orvosnők és fiatalok.

Ara 132.— lej

Kapható a Keleti Újság kiadóhivatalában Cluj, Baron L. Pop ucca 5. — Vidékieknek apénz és 10 lej portóköltség előzetes beküldése esetén azonnal szállítjuk. — Három példány egy-szerre történő megrendelése esetén portómentesen szállítjuk. — Utánvétet könyvet nem küldünk

Szamuclly minden képzeletet felülmúló rémtetteit elevenítették meg a Rákosi-tárgyalás tanúi

(Budapest, január 25.) A Rákosi Mátyás elleni bűnper szerdai tárgyalásán a tanúk egész sora vallott a vörös uralom kegyetlenkedéseiről. Dr. Vargha Gerzson miniszteri osztálytanácsos a keleti pályaudvar elfoglalásának részleteit adta elő. A vallomás mély hatást tett a hallgatóságra.

Rákosi: Fegyveres fölkelés esetén elvégre minden eszköz megengedett. A magyar tanácsköztársaság nem kegyetlenkedett sportból. A háborúban is lőttem le embereket a saját kezemmel, mert így követelték ezt a háború szabályai.

Ross Tibor, a Nemzeti Bank tisztviselője az Osztrák–Magyar Bank elfoglalásáról vallott, melyet a *vád szerint Rákosi Mátyás rendelt el.* Lengyel Gyula fegyveresek élén jelent meg a bankban és közölte a tisztviselőkkel, hogy kormányzói hatáskörrel átveszi a bankot s a készletben levő 220 millió koronát, lefoglalja. A kommunisták megszerezték az osztrák-magyar bankjegyek kliséit, amelyekkel tömegesen állítottak elő bankjegyeket.

Szamuclly rémtettei.

Kispál György kapuvári földműves elmondja, hogy Kapuváron Szamuclly hat földművest akasztatott fel, sőt arra kényszerítette, hogy kezét fogjon a felakasztottakkal s azt mondja nekik: „Szervusz.”

— En kerültem volna kötélre utolsónak, mondotta Kispál, — de már késő este volt és sikerült megszökni a sötétben.

A csütörtöki tárgyalásra husz tanu kapott idézőt, de csak tizenhat tanu jelent meg, a többiek időközben elhaltak.

Elsőnek **Dénes Géza** devecseri jegyző tett tanuvallomást, aki szintén Szamuclly kegyetlenkedéseiről beszélt. Devecseren igen sok állítólagos ellenforradalmárt akasztatott fel Szamuclly, többek között egy gazdát, akinek öt kis gyermeke volt. A tanítót örök között sétáltatta végig a fákon lógó holttestek között és azt mondta neki: „Látod, gazember, így fogsz lógni te is.” Husz perc múlva a tanítót is felakasztatták. A vörös katonák agyon is lőttek egy gazdát a faluban, aztán kegyetlenül megsarcolták a községet.

Rákosi: Mindezt én nem vagyok felelős.

Fehér ezredes a kínzások után öngyilkos lett.

Több tanu után, akik valamennyien az ellenforradalom leveretése után bekövetkezett kegyetlenkedésekről vallottak, **Herzog István** érdekes tanuvallomása következett. Vallomását feszült érdeklődéssel hallgatták, mert **Herzog István volt a rettenetesen megkínzott Fehér Imre ezredes segédtsíjje.** Elmondta, hogy iszonyu szenvedéseken kellett keresztülmenniük, bár ők is a vörös hadseregben szolgáltak. Megrendítő és borzalmas volt, amit Szamuclly kegyetlenkedéseiről mondott el Herzog. Solt község jegyzőjét felakasztatta Szamuclly, nyakában volt a kötél s fent állt a zsámolyon, mikor felesége térdre borulva és zokogva könyörgött Szamucllynak kegyelemért. Szamuclly azt mondta, hogy megkegyelmez a jegyzőnek, ha a felesége huzza ki lába alól a zsámolyt. Az asszony megitta, mire Szamuclly vigyorogva mondta: „Most már csak maradjon függve!” Az asszony azonnal megőrült.

Az ellenforradalmár diákokat a vasút mentén álló fűzfákra akasztatta fel Szamuclly. A Duna mellett ágyukkal lövett a fehérekre, akiket elfogtak, azoknak kézigránátot vertek a fejéhez.

— Fehér ezredessel együtt utaztuk be eze-

ket a helyeket. Amikor látta a rettenetes pusztításokat és vérengzést, Fehér ezredes airt.

Elmondja a továbbiak során **Herzog István,** hogy Kalocsán tizenhat embert kötöttek fel a vörösek. Mikor kiderült, hogy Fehér ezredes is résztvett az ellenforradalomban, őt is és Herzogot is letartóztatták. A parlament pincéjébe szállították, ahol iszonyuan megverték őket. Másnap reggel fegyveres örök kíséretében a Szabadság kávéházba vitték mindkettőjüket. Egy bizalmi ember titokban elárulta Fehér ezredesnek, hogy ezt azért tették, hátha szökést kísérelnek meg s akkor minden további nélkül agyonlőhetik őket. Miután nem próbáltak megszökni, visszavitték őket a parlament pincéjébe, ahol ismét kínzások következtek. Harmadnap **Korvin-Klein** elé kerültek kihallgatásra, aki magából kikelve ordított rájuk: „Lógni fogtok!” Ebben a pillanatban megszólalt a telefon. **Kun Béla** hívta fel **Korvin-Kleint** és követelte, hogy Fehér ezredest és **Herzog Istvánt** engedjék szabadon. **Korvin-Klein** felháborodottan tiltakozott ez ellen s mindkettőjüket visszavittette a parlament pincéjébe. De **Romanelli** ezredesnek, a nemzetközi ellenőrző csapatok parancsnokának is az volt a kívánsága, hogy Fehér ezredest és **Herzogot** bocsássák szabadon, ami ezek után meg is történt.

Fehér ezredes rettenetes állapotban szabadult ki a vörösök karmai közül. Bal karját eltörték, jobb karjából kitépték az izmokat, egyik fülét teljesen leszakították, bordáját betörték és veséjét összerugdosták. Az ezredes idegei annyira összeroppantak a kiállott kínzások következtében, hogy *kiszabadulása után néhány napra öngyilkos lett.*

— Jobb is volt neki így, — mondja mély

Monoklis hóhérok

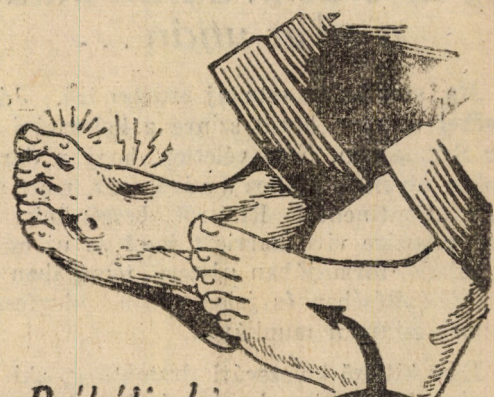
Déli szünet után **Marzon Sándor** ügyvédet hallgatták ki, aki Dunapataj községben tanuja volt, amint két elfogott embert vittek Szamuclly elé. Szamuclly a község kocsmájában ült és teázott. A katonák azt mondták Szamucllynak a két emberről, hogy azok ellenforradalmárok. Szamuclly intett, hogy akasszák fel a két embert a kocsmá gerendájára és nyugodtan teázott tovább. Az egyiket csakugyan felakasztották, a másikat pedig, aki szökni akart, agyonlőtték. Ugyanott történt, hogy egy gazdát arra akartak kényszeríteni, hogy saját-maga válassza ki a fát, amelyikre felakasztják. Amikor ezt nem akarta megtenni, nyakában kötéllel, addig ütötték, amíg saját maga rugta ki kínjában a zsámolyt maga alól.

Szabó Miklós tanu a sopronkövesdi vasutasztrájk borzalmairól számolt be. A sztrájk leverése után Szamuclly érkezett a helyszínre és irtózatossá vérengzést rendeztetett. Szamuclly és a többi kommunisták csaknem kivétel nélkül monoklit viseltek.

Ezután több asszony tanuvallomása következett, akik elmondták, hogy a vörösök arra

Lábfájásának mondhatja már

„Isten veled”

Próbálja ki
ezt az egyszerű
házszer

3
PERC
MÚLVA

Itt van ez az egyszerű és hatásos házszer, hogy Önt kényelmetlen lábbajától örökre megszabadítsa. Meleg vízbe keverjen **Saltrates Rodell-t**, míg a víz olyan lesz, mint a tej és ebben áztassa lábait. A **Saltrates Rodell** világ-hírű, kisugárzó forrásokból nyert tisztítja, különféle gyógyhatású sókat tartalmaz. Ez az erősen gyógyhatású lábfürdő a legmakacsabb lábfájást is három perc alatt megszünteti, a dagadatok eltűnnek. A gyulladásban levő és repedezett kezek égése néhány pillanat alatt megszűnik. A fagydagadatok viszketése elmúlik és azok gyorsan begyógyulnak. Ez a saltrates-tartalmú, tejszerű víz csodával határos gyorsasággal valósággal elűzi a fájós tyukszemeket, csontdagadatok és bőrkeményedéseket, úgy hogy azokat gyökerestől kiemelheti. A **Saltrates Rodell** garancia mellett minden szakmabeli üzletben kapható.

megindultsággal a tanu, — amugy sem élhetett volna szegény sokáig.

Rákosi: Ezekben a dolgokban én nem vettem részt.

akarták kényszeríteni **Schmidt Mátyás** gazdálkodót, hogy *akassza fel saját édesapját.* Amikor erre nem volt hajlandó, a vörösök apjával együtt őt is felkötötték. Özvegy **Schmidt**né maga is elmondta férje és fia tragikus halálát.

Sebő János rendőrtisztviselő a községi ellenforradalom leveretésének borzalmas részleteit mondja el. Községen Szamuclly és **Korvin-Klein** rendeztek iszonyu vérfürdőt. Az ellenforradalmárok vezetőjét, **Weisbeck századost** a temetőben lőtték agyon. Még mozgott, amikor Szamuclly parancsára egy vörös katona bajonettet szurt bele.

A judás-pénzek.

A következő tanuk azt vallották, hogy Szamuclly sok pénzt kapott Moszkvából propaganda célokra.

Elnök a vádlotthoz: Tud-e erről?

Rákosi: Csakugyan igaz, hogy a magyar kommunista párt igen sok cári rubelt kapott Moszkvából.

Ezzel a pénteki tárgyalás véget ért. Elnök a tárgyalás folytatását hétfő reggelre halasztotta.

Lánvok könyvtára

Kötetenként 33.— Lei.

Kaphatók a **Keleti Újság** kiadóhivatalában, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5 sz. Vidékieknek a pénz és 10 lej portó beutalása esetén azonnal szállítjuk 150 lej értékű könyvrendelésnél, az összeg bevételezése után, portómentes szállítással. A nagy költ égre való tekintettel, utánvétet nem szállítunk.

RÓZSASZIN KÖNYVEK SOROZATA

H. de Vere Stacpoole: A kék laguna
A. M. Wilamsn: Pénz
Courths-Mahler: A megváltó szeretet
A gyöngysor
Gvóze'm
Bar:tnók
A sídnevi aranyember

SZÍNHÁZ

Egy új erdélyi darab indul el
a siker útján...

Ma, szombaton este új erdélyi író, Jámbor Erzsébet darabja kerül színre a kolozsvári Magyar Színházban. Nem véletlen, hogy a darabban szemben olyan általános a várakozás, mert akivel csak a „Continental Rt.”-ről beszélünk, mindenki messzire vivő karriert jósol az új csapásokon haladó, formájában újszerű, témájában frapárs, felépítésében és jeleneteiben idegfejtően izgalmas színpadi munkának.

Egy kitűnő kolozsvári dramaturg, aki talán elsőnek olvasta el a darabot és figyelemmel kísérté annak színpadi próbáit is, ezeket mondotta:

— En a Continental Rt. legnagyobb érdemének azt tartom, hogy szakított a budapesti színházi termelés metódusaival, tendenciájában emelkedettebb és nemesebb, nem hódol be a színpadi mesterelemek immár unalmas sablonjának. A mai életet akarja adni, úgy, amint van. Az egész darab 36 óra alatt pereg le és természetesen, hogy a süritett cselekmény pattanásig feszíti a dráma kötélt kereteit. Emellett azonban szokatlan virtuozitása egy kivételes talentum mérföldjelzője. Egy letört milliommós harca — leánya hozományért. Ebben összegezhethetnénk a tartalmat, amely azonban korunk sok emésztő problémájára világít rá élesen látó logikával.

Beszéltünk a színészekkel is, akik a legnagyobb elragadtatás hangján mondják el, hogy még nem játsztak ilyen nagy kedvvel és szeretettel.

Egyik kitűnő színészünk a következőket jelentette ki:

— Bevallom, különösen az lelkesített, hogy szerepemet annyian fogják még játszani utánam a világ minden városában és én leszek az, aki legelőször formálhatja meg. Nem csoda, ha én is, de valamennyi szereplő társam ambicionálta a ritka művészi feladatot.

(*) Rágalom. (A Magyar Színház bemutatója.) Angol darab és pesti siker. Egy törvény széki tárgyalás eleveníti meg a háborús, amely sok helyen kacérkodik ugyan a régi idők rémdramáival, de az izlés mesgyéit mértéktartóan betartja mégis. Nálunk a darab nem lesz hosszú életű, de még sem volt kár előadni, már csak a kitűnő előadásért sem. A főszerep Balázs Samu kezében volt és örömmel láttuk a mi színpadunkon elindult és folyton izmosodó tehetség komoly előretörését. Kitűnő volt Váró Anni. Most láttuk csak, hogy a kolozsvári együttesnek milyen sok, igazán elsővonalú erőssége van. Váró Anni föltétlenül ebbe az első vonalba tartozik. Kovács György, a mindig helyén levő és intelligens Harmath Jolán, Tompa Sándor, Tóth Elek, Bereng Béla és Stoll Béla mindnyájan kifogástalanul oldották meg feladatukat. A rendezés ellen sem lehetett kifogás és így a siker, annak ellenére is nagy volt, hogy a Rágalomnak színpadunkon hosszabb életet nem jósolhatunk.

(*) Apostolescu újra Kolozsváron. Mint baritonista tűnt fel a kolozsvári Opera színpadán Apostolescu, aki később szorgalmas tanulással tenorral fejlesztette hangját s mint ilyen, a bukaresti Opera első tenoristája. Most három legjobb szerepében január 27-étől kezdve Kolozsváron vendégszerepel és az érdeklődés már is igen nagy iránta.

BCU Cluj / Central University Library
Continental R. T.

Jámbor Erzsébet, akinek három felvonásos darabját szombat este mutatja be a színház, időszerű történetnek nevezi művét. És valóban ez a darab a mai ember drámája, a gazdasági válság forgatagában. Az erdélyi színdarabtermésnek ez a feltétlen irodalmi értéket képviselő és briliáns technikájú alkotása az elővételből ítélve, teljesen zsufolt ház előtt fog elindulni Kolozsvárról a nagy európai városok színházainak meghódítására.

A darab vezető szerepeit Harmath Jolán, Fényes Alice, Tóth Elek, Bereng Béla, Kovács György alakítják, de a drámai együttesnek kivétel nélkül minden tagja fontos szerepet kapott az újdonságban, amelyet Tóth Elek rendez.

A MAGYAR SZÍNHÁZ
HETI MŰSORA:

Szombat d. u. 3-kor: Romeo és Julia. (Ifjúsági előadás, kizárólag az iskolák részére.)

Szombat d. u. 6-kor: Három a kis lány. (Olcso helyárrakkal.)

Szombat este 9-kor: Continental Rt. (Jámbor Erzsébet színművének eredeti bemutatója, az erdélyi drámaciklus második darabja. Premier bérlet 8.)

Vasárnap d. u. 3-kor: Ma éjjel szabad vagyok. (Eisemann óriási sikerű új operettje olcso helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6-kor: Vadvirág. (A szezon legnagyobb operettsikerének 25-ik jubilaris előadása olcso helyárrakkal. A címszerepben Soyamosán Magdával. (Minden néző)

kedves ajándékot kap emlékül.)
Vasárnap este 9-kor: Rágalom?!
Hétfő este fél 9-kor: Continental Rt.

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA:

Szombat, jan. 26 (iskolai matiné): Svanda a dudás.
Vasárnap, jan. 27 (este): A Zsidónő. Nicu Apostolescu híres tenor közreműködésével.
Hétfő, jan. 28: Tosca. (Wera Schwarz soprán és Dinu Bădescu tenor.)

EDISON-MOZGO:

Szombat.

I. EN MA ELEK. Fősz.: Joan Crawford, Gary Cooper, Robert Young. II. FEHER ASSZONY A POKOLBAN. Fősz.: Carole Lombard, Charles Langton. III. DUO SIXTUS.

Növényvédelem és Kertészet

olcso szakkönyvtára:

Horn János: Gyümölcsfák nyese	Lei
(73 ábrával)	36—
Urbányi Jenő: Gyümölcsfák betegségei	
(85 ábrával)	36—
Dr. Sántha László: A szőlő kártevői	
(40 ábrával)	36—
Jécsai László: Hogyan készítsük el virágos kertünket (36 ábrával)...	36—

A Növényvédelem előfizetői (aki most lép be előfizetőnek, az is) a négy kötet együttes megvételénél a négykötetes sorozatot

144— lej helyett
kedvezményesen
80— lejért kapják

A Keleti Újság kiadóhivatalában,
Kvár. Str. Baron L. Pop 5. Kérjen 5 lej ellenében a „Növényvédelem”-ből mutatványsszámot. Előfizetési árai: negyedévre 100—, félre 200—, egész évre 400— lej.
Utánvétellel nem szállítunk.

IRODALOM

ÚJ KÖNYVEK

Szekfü Gyula: Bethlen Gábor. „Nemzedékek születnek és halnak anélkül, hogy ősük történetének, magyar föld múltjának nevezetes fordulatairól és a múlt legnagyobb hatású formáiról méltó és részletes ismeretük volna, mert ezen fordulatok és nagy emberek képei évszázadokon át különböző formában hagyományozódtak reánk, utóbbi félszázadunk történetírása, következetesen kikerülte az ilyen kontroverz események és emberek történetét.” Így vezeti be Szekfü Gyula, a legnagyobb magyar történetírók egyike Bethlen Gáborról szóló remekművét és így folytatja előszavát: „Pedig a modern kor történetkutatása annyi területre kiterjed, s módszerében annyiféle szempontot tud alkalmazni, hogy a szociális és alkotmánytörténet, a gazdasági és hadtörténet, az individuális és kollektív lélek vizsgálata segítségével ma már ki tudjuk emelni a történeti alakot a századok folyamán ráakodott kontroverz elemek közül és vissza tudjuk helyezni azon termékeny történeti taláiba, amelyből a valóságban kinőtt.” Szekfü Gyula: Bethlen Gábor c. műve a Magyar Szemle Társaság kitűnő sorozatában jelent meg remek bibliofil kiállításban, díszes angol-vászon kötésben és a korábbi 430 lejes ár helyett (315 lap díszes vászonkötésben) most árcsökkentéssel 165 lej minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Magyar Szemle Társaság kiadványainak jegyzékét.

Szomorj Dezső: Hőreb tanár ur. Szomorj Dezső új regénye nem tartozik az átlagregények közé. Szomorj, mint mindig, most is egészen különös és meglepő formát talált mondani-ai számára s valóság és költészet között lebegő alakjai bemutatására. A tudós és proteszt Hőreb tanár ur. életét, szívét, szellemét, s mondhatni egész tudományát, ho páratlanul humoros, hol megindítóan mely jelenetek során Keresztúr ismerjük meg, társai leszünk elete furcsa kalandjaiban és amerre járunk vele, fantasztikus, biblikus fényben égő tájak, megrendítő és mehökkentő leiki vidékek tárnak elénk, aminőket csak Szomorj Dezső gardag képzelete, hatalmas tárgyi tudása és kivételes nyelv-művészete tud a papiros síkján felvarrni. Szomorj új könyvét olvasni nagy művészi élmény és Hőreb tanár urral megismerkedni ennél is több: mely emberi élmény, Hőreb tanár ur alakja mögött, amely oly idegenül s árnyékszerűen jár-kel a valóságok világában, kissé magát az író látjuk, mert Szomorj Dezsőnek is az a legkedvesebb, ami Hőreb tanár urnak: a nagy álmok, a nagyszerű álmokozások birodalma. A pompás kiállítás kötet az Athenaeum kiadásában jelent meg. Ara egész vászonkötésben 118 lej minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum Könyvszennációk teljes jegyzékét.

Francia szótár, propaganda kiadás. Az Újváry-féle magyar-francia és francia-magyar kézisztár Velledits nyelvtanár átdolgozásában jelent meg. Elegáns, könnyen kezelhető alakban, egyetlen 600 oldalas kötetben tartalmazza a teljes francia-magyar és magyar-francia anyagot, amely a közhasználatu szavak és a teljes irodalmi szokásain kívül magában foglalja az ipar, kereskedelem, a technika, sőt a politika és a sport szavait és teljes sikerrel oldja meg a szavak pontos, rendszeres és tömör értelmezését. Csinos, zöld színű egész vászonkötésben, rendkívül finom, famentes papíron, jószeműek és rövidlátók számára egyaránt kitűnő, olvasható szedéssel, mindket rész egy kötetben 165 lej minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a szótárak és nyelvkönyvek jegyzékét.

Michal Choromanski: Orvosok és betegek. A szenvedélyek regénye ez a könyv, a szerelem, a féltékenysé, a betegség, a tudomány szenvedélye. Minden titok, minden vagy és betegség, amely a modern ember lelkének legmélyén lappang, feltárul ennek a regénynek lapjain. A kitűnő regény az Athenaeum sorozatában jelent meg: kötetenként 3—400 oldal, egész vászonkötésben, fehér papíron 66 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a 40 kötetes sorozat teljes jegyzékét.

Csak 66 Lei

Bó Lajos: A buzát azért leartatják
Zsigray Juliánna: Kristály muzsika
Zsigray Juliánna: Szűcs Mara házassága
Majláthy György: Arany Málínko
Gosztonyi Ádám: Horoszkóp
Déne: Gizella: Tavaszí buzavetés
D. né Lengyel Laura: A császár udvarában
Székely Tibor: Mátyás tér—Rózsadomb
Székely Tibor: Örök szövetség

köte tenkint
a MAGYAR
REGÉNYEK
sorozata

Kapható a
Keleti Újság
kiadóhivatalában,
Kolozsvár, Baron
L. Pop ucca 5 sz.

Babay József: Vándorleányok
Istenem, így élünk
Menekülj a szerelemhez
Kosáryné: Egy bordó bor
Álom
Matolesy Andor: Ellenség
Falu Tamás: A halottak is élnek
Surányi Miklós: Dávid és Góliát

A nagy postaköltség miatt
utánvétellel nem szállítunk.

Vidékieknek 76 lej előre be-
küldve, szállítás azonnal.

A volt csendőr megrázó önvallomása:

„Vallásomat is elhagytam, odaadtam a lelkemet és mégsem kaptam meg a nyugdíjamat!”

Amiből tanulhatnak a lelki válaszulra tévedt, elsodort magyarok

(Csíkszereda, január 25.) A Magyar Párt csíki jogvédő irodájából olyan levelet hozott a posta, amelynél meg kell állni egy percre!

„Legyen példa az esetem!”

— A volt magyar csendőrnél szolgáltam — írja a levél, — ahonnan tizenöt évi szolgálattal 1919 március 28-án felülvizsgálat után nyolcvan százalékos rokkantsággal nyugállományba helyeztek. Amennyiben éppen ebben az időben csatlakoztam Magyarországtól Erdélyt, Magyarország már nem tudta folyósítani a nyugdíjamat.

— Felülvizsgálati okmányaimat, nyugdíjtáblázati kimutatásomat, mely törzsfizetésemnek negyvennyolc százalékát állapította meg nyugdíj gyanánt, 1920-ban, előterjesztettem az Általános Nyugdíjpénztárhoz Bukarestbe. Az ügy 1921. évben került tárgyalásra. Az Általános Nyugdíjpénztár kéresemre azzal az indoklással, hogy a román hadseregben nem szolgáltam, elutasította, fennhagyva a jogot a határozatnak hatvan nap alatt történő fellebbezésére.

— A hatvan nap alatt mindent elkövettem, folyton ügyvédekhez jártam a fellebbezés elkészíttetésére végett, de pénz hiányában egyik ügyvéd sem vállalta.

— Ezt az igazságtalan eljárást, ismerőseim útján,

akik megszántak, memorandumba foglalva bejelentettem Ofelségének, a miniszterelnöknek, pénzügyminiszternek. Memorandumaim mind az Általános Nyugdíjpénztárhoz kerültek, amely 1924 május 22-én azt közölte velem: amennyiben a szerelmes határozatot hatvan nap alatt nem fellebbeztem meg, nyugdíjjogosultságomat teljesen elvesztettem.

— Most nyugdíjamat elvesztése után arra gondoltam, legalább nyolcvan százalékos rokkantságom alapján kellene kérelmezzem a nyugdíjamat.

— Annakidején, hogy ügyem gyorsabban és lelkiismeretesebben legyen elintézve és az éhezéstől hamarabb meneküljek, református vallásomat is elhagytam és áttértem a g. katolikusra: odaadtam a lelkemet, szívemet az államnak cserébe, hogy ő is adja meg, amivel nekem tartozik... Az állam azonban nem adta meg: így maradtam minden nyugdíj nélkül az uccán... És minden nélkül csak az állami szolgálatban szerzett betegséggel és a legnagyobb nyomrussággal való további küzdelemmel és az éhezéssel...

— Szeretném tehát, ha az én esetem okulásul szolgáljon mindazoknak a bajtársaknak, kik hasonló szomorú helyzetbe jutottak, mint én...

Dátum, alázatos tisztelettel, aláírás.

A Magyar Párt válasza

Az iroda válasza: közérdekre való tekintettel itt adjuk:

— 1920. évi nyugdíjkérésének semmiesetre nem adhattak helyet, mert akkor nem volt törvény a csatlakozt területek közalkalmazottjainak nyugdíjazására.

— 1929. év augusztusában végre a parlament megszavazott egy törvényt, mely megengedte, hogy a volt magyar közalkalmazottak hat hónapon belül nyugdíjjogosultságuk elismerése végett a Nyugdíjpénztárhoz folyamodjanak. Ez a határidő 1930. év februárjában lejárt. E törvény alapján a volt magyar csendőrök is jelentkeztek nyugdíjazásért, de a Nyugdíjpénztár mind elutasította kérésüket azzal, hogy az 1929. évi törvény csak a polgári alkalmazottakra és nem a katonai állományukra vonatkozik, mely utóbbiak közé a csendőröket is tévesen odasorolta. Fellebbezésekre a legfelsőbb számvevőszék is ilyenértelmű határozatokat hozott.

— A legfelsőbb bíróság azonban Simon volt csendőrszázados ügyében kimondotta, hogy a volt magyar csendőrség a magyar belügyminisztérium rendelkezése alatt állott és csak fegyelmi tekintetben volt a magyar honvédelmi miniszter rendelkezése alá helyezve és így a csendőrök nem tartozván a katonai állományuk közé, az 1929. évi nyugdíjtörvény alapján őket nyugdíj illeti meg. Az ítélet folytán a többi ügyekben is hasonló döntés várható. Természetesen csak azok jöhetnek tekintetbe, akik a fentemlített határidő alatt jelent-

keztek és az elutasító határozat ellen jogorvoslatot éltek. Nem fog kapni nyugdíjat azonban az olyan volt magyar csendőr, akiről olyan bizonyítványt állítottak ki, hogy 1918 december 1-étől már magyar szolgálatban volt. Őn is ezt írja és így akkor sem kapna nyugdíjat, ha a fenti jelentkezésnek eleget tett volna.

— Rokkantsági segély, illetve nyugdíj, az 1932. szeptember 10-én, a Monitorul Oficial 212. számában kihirdetett törvény alapján azoknak a hadirokkantoknak jár, akiknek rokkantságát többszöri orvosi bizottság előtt olyan százalékban állapították meg, hogy a hirtelen szerzett rokkantsága után munkaképtelen és erről n. n. билет de reformă definitivă-je van és nyugdíj igényét 1934. szept. 10-ig a hadügyminisztérium nyugdíj-osztályánál bejelentette.

— Ősei vallását nem lett volna szabad megtagadnia. Aki csak azért cserélte vallást, hogy jobb anyagi helyzetet érjen el: az hitlen az egyházához, melynek ő is, ősei is századokon keresztül tagja volt. Egyébként, — mint a fentiekben láthatja, még a vallás és névváltoztatással sem érte el célját.

Eddig tart a válasz. Magyar vasutasok, postások, közalkalmazottak, akik lelketek árán akár jártok megtartani közfunkcióitokat: okuljatok szerencsétlen, lelkiileg és testileg meghasonlott sors-testvéreitek példáján! Ő maga mondja: legyen példa az ő esete!

Kertész István.

HIREK

A francia négyes ütemére...

Musik, tánc, suhogó selymek, suhanó párok. Frakkok és szmokingok komoly előkelősége keveredik a fehér és színes bál toalettek álomszerű bájával. Az asztaloknál vidáman csengenek az összekoccintott poharak, durrog a pezsgő-üveg és buborékol az önfeledt kacagás.

A francia négyes muzsikájára egymásután vonulnak fel a párok a bálványok elé. Anyáink és nagyanyaink édesen nyugalmas idejéből szállnak vissza a lassú melódiák, ringanak vissza a kezes, finomkodó mozdulatok s a szív megtelik furcsa, álmodó, szentimentális boldogsággal.

Mennyi új arc, mennyi csitirileányka, mennyi naivan kacér, kedves kis rózsabimbó. Fehér, halványkék és rózsaszínű bál ruhácskák fellegéből úgy kacagnak ki villogó szemmel, mint gonoszodó kis gyermekangyalok. Mennyi új fiatal ember, szinte kamaszok, akiket feszengve komolykodik a fekete szmokingkábát. Ugy mutatnak önfeledten, mintha nem is volna szomorú világvilág, fekete gond, nem is leskelődnek a jövőtlenség sötét kísértete. Mindez kívül maradt az ajtókon egy éjszakára.

Az Arvadánynevelő Otthon fényesen sikerült szerdaesti báljáról jegyezzük fel ezeket a hangulatos benyomásokat. A város urai magyarsága teljes számban jelen volt ezen a bálon, mely még az „őreg fiúnak” is feledhetetlenül kedves emlékeket adott.

Minden résztvevő nevében köszönjük a rendezőségnek a színvonalas, hibátlanul szép mulatságot. A bevonult ujjancoknak: kedves kamaszoknak és pirosarcu leánykáknak pedig azt kívánjuk, hogy soha el ne veszítsék az élet legdrágább kincsét, — az illúziót. Örizzék, mint csillogó gyémántot, soha fényét nem veszítő igazgyöngyöt, mindhalálig.

— Egyesülési ünnep. A csütörtöki egyesülési ünnep az egész országban rendben és fényes külsőségek között zajlott le. Bukarestben reggel a Domnita Balasa templomban istentisztelet volt, amelyen a kormány tagjai és a hatóságok képviselői is résztvettek. Délután az ország minden templomában istentisztelet tartottak, este pedig a rádióban Lapedatu miniszter, Saveanu, a kamara elnöke, Iorga professzor és telefonközlítés útján Kolozsvárról Vaida Sándor tartott ünnepi beszédet. A revizióellenes liga minden megyeszékhelyen gyűlésezett.

— A bűnsági magyar postásokat Bukarestben rendelték, hogy ott közöljék velük az elbocsátást. Temesvárról jelentik: A bűnsági postakerülethez tartozó altisztek és tisztviselők, akik elbuktak a nyelvvizsgán, február elsején állnak a helyi fegyelmi bizottság elé, melynek elnöke Athanaziu Nicolae tanácselnök lesz. A nyelvvizsgán elbukott főtisztviselők február 11-én Bukarestben állnak fegyelmi bizottság elé s így helyzetüket az utiköltség és a fővárosban való tartózkodás költségei is nehezítik.

* A Zsidó Nőegylet f. hó 27-én, vasárnap délután 3 órakor rendezi teadélutánját a Pallas termében.

— Az osztrák polgárháború évfordulójára tüntetést terveztek. Bécsből jelentik: Az osztrák szocialisták és kommunisták titokban szövetkeztek arra, hogy február 12-én, a véres osztrák polgárháború évfordulóján, közös tüntetést rendeznek. Abban is megállapodtak, hogy este 7—10-ig megakadályozzák az osztrák fővárosban a villanyszolgáltatást s három napon keresztül bojkott alá veszik az összes szórakozó helyeket. A rendőrség minden elkövet a tüntetések megakadályozására. A egyik bécsi klubban házkutatást végzett a rendőrség, melynek során nagymennyiségű kommunista röpiratot talált. 92 embert letartóztattak.

EDGAR WALLACE: Sandi

Sandi rendet csinál Bosambo

Minden egyes kötet teljesen önálló. Egyik sem folytatása a másinak és eszmei összefüggésük csak annyi, hogy valamennyinek középpontjába Sanders áll, az afrikai gyarmatkor-mányzója. Drámai fordulatok, humoros jelenetek váltakoznak ezen könyvekben. Hű leírás az afrikai négeréletéről.

Egy-egy kötet ára 44.—

Kapható a Keleti Újság kiadónváltójában, Kolozsvár, Baron L. Pop ucca 5 szám. Vidékieknek 10 lej portó és az összeg beküldése esetén azonnal szállítjuk. A nagy költség miatt utánvételi könyvet nem küldünk.

— **Ismét Márzescu törvény.** A kolozsvári törvényszék II. szekciójának Varduca—Várnay tanácsa pénteken tárgyalta Tódor József, a Keleti Újság marosvásárhelyi tudósítójának államellenes izgatási perét. Az ügyészség két cikk miatt indított eljárást Tódor ellen. Az egyik cikkben arról a „csunya lélekvasárlásról” írt, amely a vásárhelyi CFR munkások között folyik, akiket felülről jövő nyomással akarnak görög keleti vallásra áttéríteni. A másik inkriminált cikkben egy marosludasi eseményről számolt be. Arról, hogy Marosludason két állami tisztviselő megvert egy zsidó trafikost, mert nem akart hitelezni nekik. A pénteki tárgyaláson Tódor József kijelentette, hogy a cikkekben az igazságot írta meg. Az ügyész súlyos büntetést kérő vádbeszédede után dr. Péterffy Jenő védőügyvéd kimutatta, hogy a Márzescu törvényt sajtóügyekben nem lehet alkalmazni. Felmentést kért azon a címen, hogy az újságíró csak jogos kritikát gyakorolt azok felett az események felett, amelyek a cikkek megírására készítették. A bíróság szombat délre halasztotta az ítélet kihirdetését.

— **Nagy részvét mellett temették el Kassay Imrét.** Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A város magyar polgárságának impozáns részvéte mellett temették el pénteken délután Marosvásárhelyen a szívzselhűdésben hirtelen elhalt Kassay Imrét. Az elhunyt Marosvásárhelyen született régi törzsgyökeres polgári családból és 72 éves életének legnagyobb részét is Marosvásárhelyen töltötte el. Az impériumváltozás előtt Alsóbükkénynek volt községi jegyzője, majd a városba költözött és árvaszéki ülnök lett. Legutóbb a városi tanácsba is bekerült a Bernády-csoporttal. A Városi Polgári Blokkban vezető szerepet vitt, ennek megszűnte után visszatért a Magyar Pártba, hol az elnöki tanácsnak is tagja lett. Kassay Imrével a régi magyar közigazgatási élet egyik érdekes alakja tűnt el az élők sorából.

— **A „Keleti Újság” cikke egy németországi lapban.** Braunschweighből jelenti: A „Braunschweiger Tageszeitung” január 21-iki száma hosszasan foglalkozik a „Keleti Újság” január 14-iki számában megjelent „A saarbrückeni öreg asszony” című cikkel. „A romániai magyar kisebbség Kolozsváron megjelenő hivatalos lapja, a „Keleti Újság”, — írja a német lap, — megható cikkben emlékezett meg arról az öreg asszonyról, aki halálos betegesen is eleget tett nemzeti kötelességeinek és hősiességéért életével fizetett.” A rövid bevezetés után gondos fordításban közli a „Braunschweiger Tageszeitung” a „Keleti Újság” január 14-iki számában megjelent színes cikkét. A közlemény a „Saarbrücken hősőné” címet viseli.

Nincs rossz üzletmenet, ha a Keleti Újságban hirdetsz!

— **A rablógyilkos bukaresti diákok a Semmitőszék előtt.** Bukarestből jelenti: A múlt évben fiatal középiskolai tanulók rablóbandája gyilkolta meg Eusebiu Popovici kormány párti képviselőt. A rablógyilkos fiúk a legjobb bukaresti családokból valók. A törvényszék ítéletét a tábla jóváhagyta s a semmiségi panaszok a Semmitőszék elé kerültek. A három rabdiák közül kettőnek a védői bejelentették a pénteki tárgyaláson, hogy semmiségi panaszukat visszavonják és siettetni kívánják az ítélet jogerőre emelkedését. A harmadiknak a védője azonban nem csatlakozott a bejelentéshez, hanem fenntartotta a semmiségi panaszt. A tárgyalást a jövő hónap végére halasztották.

— **Bukarestben megszűnt, Kolozsváron tovább tart a jogászsztrájk.** A bukaresti joghallgatók megszüntették a tiltakozó sztrájkot, a kolozsvári joghallgatók sztrájkja azonban változatlanul tovább tart. A sztrájkoló diákok holnap gyűlést tartanak, ahol dönteni fognak további magatartásukról. A kolozsvári joghallgatók kiküldöttje egyébként ma Bukarestbe utazott, hogy felvegye az összeköttetést az ottani vezetőkörökkel és megbeszélést folytatson a diákszervezetekkel.

Kun Mátyás Fia R.-T.

Cluj, Calea Marechal Foch 2
(volt Calea Victoriei)

Legrégibb és legmegbízhatóbb
kéműves és szakiátszerész üzlet
JAVITÓMŰHELY!!

— **A jövő hétre maradt Réthely Ödön jubiláris estje.** Megírtuk, hogy Réthely Ödön 25 éves színészi jubileumát előadás keretében ünnepli a kolozsvári közönség. A jubiláris est technikai akadályok miatt a jövő hétre maradt. Közelebbi számainkban a pontos terminust is közölni fogjuk.

— **Elhunyt Dicsőszentmártonban az utolsó magyar alispán özvegye.** Tudósítónk jelenti: Ezelőtt 3 hónappal hunyt el Dicsőszentmártonban Csató Gábor, a vármegye utolsó magyar alispánja. Özvegye, Bokor Julia 72 éves korában, tüdőgyulladás következtében meghalt. Temetése az egész város osztatlan részvéte mellett csütörtökön délután ment végbe.

IDŐJÁRÁS

A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint:

Nyugati légáramlás, ködös idő, helyenként csapadék. A nappali hőmérséklet néhány fokkal a fagypont fölé emelkedik.

— **Házasság.** Szepessümegei Sümeghy Katalin Mária és kibédi (makfalvi) vitéz Varga Lajos dr. egyetemi m. tanár, ezredorvos, néhai Varga Lajos kolozsvári igazgató-tanító fia, folyó hó 19-én Budapesten házasságot kötöttek. Az egyházi szertartást Soltész Elemér tábori püspök végezte. Tanuk Varga Sándor dr. egyetemi m. tanár és Varga Aladár dr. főorvos voltak.

— **Hírek a kolozsvári rendőrségről.** A „Patria” péntek déli száma bukaresti értesítés alapján azt a feltűnésteltő hírt közölte, hogy a kolozsvári rendőrprefektúra élére Pulea Viktor delegált rendőrkezes helyébe Vasile Gustávot, a bukaresti rendőrség legénység volt parancsnokát nevezték ki. Ezzel egyidejűleg a többi erdélyi város élére is új kezeseket neveztek ki, természetesen mindenik regáti. Értesülésünk szerint Vasile Gustávot továbbra is Bukarestbe osztották be s a kolozsvári rendőrség ügyeit továbbra is Pulea Viktor vezeti, mint most kinevezett elsőosztályú rendőrfőnök.

— **Az Erdélyi Szemle jubileumi estélye.** Az Erdélyi Szemle szerkesztőségének közlése szerint a lap fennállásának huszadik éve alkalmából rendezendő irodalmi estély, amelyet ma akartak megtartani, engedély hiánya miatt későbbi időpontra marad.

— **Vakmerő rablási kísérlet a két pengős pénztárfiókért.** Budapestről jelenti: Pénteken délelőtt az Aradi és Izabella uca sarkán levő trafikba két fiatalember lépett be és levelezőlapot kért. Mialatt a kiszolgáló leány a kirohoz ment, hogy kivége a kért képeslapot, a fiatalember felkapta a pénztárfiókot és kirohantak az üzletből. A leány segítségért kiáltott, mire csődület támadt. Üldözőbe vették a vakmerő tolvajokat és sikerült is elfogni őket. A fiókban összesen 2 pengő volt.

Zilahy Lajos:

Valamit visz a víz.

Új Zilahy propagandakötet
Ara 63 lej egészvászonkötésben.

Kapható a KELETI ÚJSÁG kiadóhivatalában Cluj, Barón L. Pop uca 5. sz. alatt. Üldöztetnek a péna és 10 lej előzetes befizetése esetén azonnal szállítjuk.

— **Új műszaki iroda Kolozsváron.** Robaczky Ernő mérnök, a nemrégien megszűnt Simonffy-gépgyár vezető mérnöke „Általános műszaki iroda” címen, a Regina Maria u. 26 szám alatt a Standard helyiségeiben (telefon 11—71) műszaki irodát nyitott. Az iroda célja megtalálni a munkaadó és a munkát végző iparos, gyáros, stb. között a praktikus megoldást. Ehhez képest elkészítetteti az összes terveket és költségvetéseket, felülvizsgálja a végzett munkákat, ellenőrzi az árakat; a vidéken lakó iparosok, malmosok, stb. ha gépkalkulációkra van szükségük, a műszaki iroda azokat egy egyszerű levélbeli megkeresésre beszerzi, elküldi, stb., úgyhogy bármely műszaki kérdésben eljár és az ügyet rövid idő alatt elintézi. — Hasonló műszaki irodák nagy városokban már ezelőtt is voltak. Bukarestben is van egy, azonban Kolozsváron mindeddig nem volt és így ennek a műszaki irodának házagópótló szerepe van. Annál inkább remélhető, hogy az be fog válni és a közönség érdekeit elő fogja mozdítani, mivel a tulajdonos szakképzettsége és eddigi működése erre garanciát nyújt.

— **Az adóvallomások kitöltéséről és adózási ügyekről felvilágosítást ad a Magyar Párt kolozsvári tagozati irodája.** Adóvallomások kitöltése, fellebbezések elkészítése és az adózási ügyekkel kapcsolatos minden kérdésben az Országos Magyar Párt kolozsvári tagozatának irodája, (Piata Unirii 9.) délelőtt 11—12 óráig és délután 5—7 óráig rendelkezésére áll minden érdeklődőnek, jogi szakosztálya útján.

— **Gyakran visszatérő székzsorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keszerviz gyorsan megelénkíti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt.**

— **Jogerősen felmentette a nagyváradi tábla az uzsorával vádolt kolozsvári fakeskedőket.** Nagyváradról jelenti: Pénteken foglalkozott a nagyváradi ítélőtábla annak a 35 kolozsvári fakeskedőnek az ügyével, akiket Clonja, volt kolozsvári rendőrszektör állított uzsora vádjával bíróság elé. Elsőfokon a kolozsvári járásbíró tárgyalta az ügyet s többet pénzbüntetéssel sújtott a vádlottak közül. A törvényszék megállapította, hogy nem történt büntetendő cselekmény s az összes vádlottakat felmentette. Delegálás folytán került a nagyváradi tábla elé az ügy, amely helyben hagyta a felmentő ítéletet. Az ítélet jogerős.

— **Orvosok, mérnökök gyárak!** Minden magyar, német, francia, angol folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepage-nál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj.

— **Helyreigazítás.** Lapunk egyik legutóbbi számában megírtuk, hogy a kolozsvári posta két altisztje, akiket a nyelvvizsgán elbuktattak és akiket az állásvesztés, a kenyértelenség súlyos veszélye fenyeget, s kiállott lelki izgalma következtében megőrült és a két szerencsétlen kisebbségi postást beszállították a kolozsvári elmeegógyintézetbe. Cikkünk helyreigazításul közöljük, hogy az egyik kisebbségi postaaltisztet, aki tényleg megbukott a nyelvvizsgán Rigó Pálnak és nem Rigó Ferencnek hívják, huszonhét éve áll a posta szolgálatában, a nyelvvizsgán tényleg megbukott, tényleg súlyos beteg és betegségére való tekintettel nem is teljesít jelenleg szolgálatot, de betegsége nem olyan természetű, hogy elmeegógyintézeti gyógykezelést tényleg szükségessé.

— **Porcellánfigurákra célzott és játszópajtását lőtte le.** Temesvárról jelenti: Capatina Pubi 16 éves ipariskolai tanuló Rékasi ut 31. számú házuk udvarán Flaubert puskájával porcellánfigurákra lövöldözött. Az udvaron több gyermek hólabdákkal játszadozott. Lux József tízéves fiúcska egyszerre csak hangtalanul terült el a havon. A gyermekek, mikor látták, hogy pajtásuk homlokából vér szivárog, fellármázták Lux József szüleit. A gyermeket a Bega-szanatóriumba szállították, de még mielőtt műtétet hajthattak volna végre rajta, meghalt. Az orvosok megállapították, hogy Flaubert-golyó hatolt a gyermek koponyájába, Capatina Pubit a rendőrség őrizetbe vette.

KÖZGAZDASÁG

A 75 éves Weiss Fülöpöt ünnepelte a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága

**Sikerés esztendőről számolt be az igazgatósági ülés.
3.284,589 pengő üzleti nyereség**

(Budapest, január 25.) A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága Weiss Fülöp elnöklete alatt a hó 21-én ülést tartott, amelyben a napirend előtt dr. Teleszky János alelnök az igazgatóság nevében meleg szavakban emlékezett meg Weiss Fülöp hetvenötödik születésnapjáról és megragadta ezt az alkalmat is arra, hogy az igazgatóság háláját fejezze ki az elnöknek azért a sikerekben bővelkedő fáradhatatlan munkásságáért, amelyet egy emberöltőn át a bank szolgálatában és érdekében kifejtett. Weiss Fülöp meghatottan mondott köszönetet a meleg üdvözlésért s egyben bejelentette az igazgatóságnak azt az elhatározását, hogy korára való tekintettel a szorosán vett elnöki hatáskörén kívül eső eddig vállalt teendőkkel tovább nem kíván foglalkozni és elnöki minőségében csak a bank ügyeinek legfelsőbb irányítását és ellenőrzését vállalhatja. Az igazgatóság Weiss Fülöp elnök elhatározását — méltányolva a felhozott indokokat — a legnagyobb sajnálattal hallotta, de egyuttal megnyugvással vette tudomásul, hogy az elnök a legfelsőbb irányítás teendőit továbbra is vállalja. Az igazgatóság a bank ügyeinek vitelével, az adott helyzethez képest kiterjesztett munkakörrel, továbbra is megbizta dr. Stein Emil vezérigazgatót, aki az ügyvezetést az ügyvezető igazgatókkal együtt fogja gyakorolni.

Sikerés esztendő.

Az igazgatóság ezután megállapította, hogy az 1934. üzletév 3.284.589,96 P. tiszta nyereséggel zárult, az előző évi 3.357.162,49 P.-vel szemben. A nyereségáthozattal együtt a nyereség 4.640.634,15 P., míg az 1933. üzletévben 4.686.746,94 P. volt. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően több, már lebonyolított üzlet nyereségének elszámolása ezúttal is későbbi időpontra tartatott fenn.

Elhatározta egyben az igazgatóság, hogy a február 5-én, délután fél 5 órakor megtartandó 93. rendes évi közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1934. évi osztalék kifizetésére, ugyanúgy, mint tavaly, 1.500.000 P. vagyis részvényenként 3 P. fordítsák, továbbá, hogy a rendes tartalékalap 1.000.000 P.-vel, az intézeti épületek értékesítési alapja 200.000 P.-vel, az alkalmazottak jóléti intézményei pedig 60.000 P.-vel javadalmaztassanak, míg az 1935. üzletévre 1.819.136,05 P. nyereség vitesék elő.

A zárszámadások.

A bank 1934. évi zárszámadásai, szembeállítva az 1933. évi zárszámadásokkal, a következők jelentősebb változásokat mutatják:

Az 1934. évben elért tiszta nyereség a tavalyival szemben mintegy 73.000 P.-vel csökkent. A kamat- és szelvényjövdelem kerek összegben 262.000 P.-vel csökkent, a jutalékok címén, valamint az értékpapír- és devizauzletnél elért nyereség és a különféle egyéb nyereségek mintegy 132.000 P.-vel, az ingatlanok jövedelme pedig mintegy 26.000 P.-vel. Ezeket a jövedelemcsökkenéseket a kiadásoknál elért megtakarítások ellensúlyozták. A szokásos belső tartalékolásokon kívül kétes követelések leírására — figyelemmel az e téren mindig szem előtt tartott óvatosságra — 2.171.555 P. fordítottak (tavaly 2.074.089.).

Emelkedtek a takarékbetétek.

Ami a mérlegszámlát illeti, a könyvecskékre elhelyezett takarékbetétek jelentősen, kerek összegben 5.285.000 P.-vel emelkedtek, ezzel szemben azonban a folyószámlabetétek mintegy 7.084.000 P.-vel csökkentek, úgy, hogy a két tétel egybevetett 287.744.785 P.-ös végösszege csak 1.798.926 P.-vel kisebb a tavalyi

289.543.712 P.-ös állománynál. A folyószámlabetétek összegének aránylag nagyobb mérvű csökkenése arra vezetendő vissza, hogy a külföldi bankok és bankárok a lefolyt évben még ezen csökkenést is jóval meghaladó összegeket használtak fel folyószámlaköveteléseikből a Magyar Nemzeti Bank által engedélyezett célokra, úgy, hogy a beföldiek részéről elhelyezett új folyószámlabetétek összege hasonlóképpen mint a könyvecskékre elhelyezett betétek, tulajdonképpen számottevő emelkedést ért el. A kezességi üzlet állománya 22.939.762 P.-ről 23.906.565 P.-re emelkedett, ebből azonban már csak 8.290.640 P. esik külföldi pénzintézetekkel szemben fennálló kötelezettségekre (tavaly 12.144.775 P.), amelyek jóhitelű mezőgazdasági és ipari vállalatoknak közérdekű, az államkincstár által garantált hitelműveleteivel kapcsolatban már korábban vállaltattak el.

Az aktívák között a pénztárhétszletek, valamint a pénzintézeteknél és bankcégekben elhelyezett tőkék állománya 42.617.928 P.-ről 34.113.303 P.-re csökkent, ami főleg a kihitelezések emelkedésével s állami kincstár- és pénztárjegyek átvételével van összefüggésben. Az adósok állománya 106.689.518 P.-ről 107.163.604 P.-re, a váltótárca pedig 141.899.206 P.-ről 144.531.769 P.-re emelkedett. A jelzálog- és községi kölcsön-üzletben az 1933. év végén kerek összegben 2.975.000 P.-t kitevő részlethátralékok összege 2.154.000 P.-re, azaz 27,6 százalékkal csökkent.

Emelkedett az értékpapírállomány.

Az értékpapírok értékelése ez alkalommal is az eddigi konzervatív elvek figyelembevételével történt. Az államadósságok, közhiteles- és egyéb értékpapírok állománya, állami kincstár- és pénztárjegyek átvételével kapcsolatban 18.622.440 P.-ről 24.132.915 P.-re emelkedett. A pénzintézeteknél és egyéb vállalatoknál fennálló érdekltségek állománya 23.231.649 P.-vel szerepel a mérlegben, a múlt évi 82.527.448 P.-vel szemben, amely csökkenés arra vezetendő vissza, hogy a múlt évben még a bank értékpapírtárcájában szerepelt Magyar Helyi Érdekű Vasutak R. T. részvények, ezen vállalatnak időközben a bankba történt beolvadása következtében nem szerepelnek többé az értékpapír-állományban. Ennek folyományaképpen viszont az eddig a Magyar Helyi Érdekű Vasutak R. T. birtokában volt helyi érdekű vasuti elsőbbségi részvények és egyéb értékek a vagyontételek között külön vannak feltüntetve ezen címletek a forgalomban levő 5.634.200 P. n. é. vasuti kötvények fedezetűl is szolgálnak.

SPORT

Kanada, Csehszlovákia, Svájc és Anglia kerültek döntőbe Davosban

Románia újból győzött a vigaszdíjban

Davos: A jéghekk világbajnokság a döntőig jutott. A döntőbe Kanada, Csehszlovákia, Svájc és Anglia kerültek, mind olyan országok, amelyek előrejutását biztosra lehetett venni. Meglepetés tehát nem történt. Legfeljebb azt vehetjük meglepetésnek, hogy Franciaország, amelynek klubcsapatai kitűnően szerepeltek a jéghekk Európa Kupában, a leggyengébb formát mutatva, mindhárom mérkőzését elvesztette a középdöntőben. A csütörtöki eredmények:

Kanada—Csehszlovákia 2:1. Öldöklő küz-

delem után győzött Kanada.

Svájc—Anglia 1:0.

Ausztria—Franciaország 4:1.

Svédország—Olaszország 1:1.

A mérkőzések tisztázták a döntőbejutást: az I. csoportból Kanada és Csehszlovákia, a II.-ből Svájc és Anglia minősítették magukat a döntőre.

A vigaszdíjban Románia ismét szép győzelmet szerzett: 6:0 arányban verte Hollandiát. Németország 3:1 arányban győzött Lettország ellen.

Ujabb botrány

Nem engedte meg a város, hogy a KKE és Ujéghokki csapatai lejátszák bajnoki mérkőzésüket a sétatéri pályán

Kolozsvár: Csütörtök délutánra az U—KKE bajnoki jéghekkmérkőzést tüzték ki a sétatéri jégpályára. A csapatok idejében megjelentek a pályán, illetve csak a pálya mellett. Ugyanis a városháza jelenlévő megbízottja megtiltotta, hogy a játékosok rámenjenek a jégre s lejátszák a mérkőzést.

Nem elég ez, még azt is megtette a város mindenre felhatalmazott embere, hogy dr. Hirsch Elemért, a korcsolyázó szövetség vezető tagját is megakadályozta abban, hogy belépjen a jégpályára.

Néhány napja csak, hogy az országos gyorskorcsolyázó bajnokságok alkalmából kikeltünk az ellen a rendszer ellen, amelyet Kolozsvár város vezetői bevezettek a sétatéri jégen, azóta, hogy házikézelésbe vették a jégpályát. Azzal a reménnyel mutattunk rá arra, hogy mi tulajdonképpen a kötelessége a városnak a sporttal szemben, hogy felülvizsgálják álláspontjukat

s belátják, hogy a sportot nem korlátok közé szorítani és akadályozni kell, hanem támogatni és segíyezni. És ezután történik az újabb botrány, a jéghekkizók eltiltása a pálya használatától.

A csütörtöki eset után a korcsolyázószövetség elhatározta, hogy — amint mi is ajánlottuk — jelentést tesz a kolozsvári városházának a sporttal szembeni visszaütő magatartásáról a bukaresti sportforumoknak s onnan fogja kérni a közbejárást az illetékes politikai szerveknél.

A sport nemzeti ügy, ezt a kormány is jól tudja, hiszen a Balkán Kupa után tanujelét adta annak, hogy milyen fontosságot tulajdonít a sportnak, tehát valószínű, hogy a kolozsvári városi tanács urait is rávezetik erre.

Mert végre meg kell szűnjenek a sétatéri jégpályán a sorozatos botrányok.

Most fizessen elő a Keleti Újságra

hogy részesülhessen ab-
ban a komoly irodalmi
értékelésben

újévi ajándékkönyvben,

melyet a Keleti Újság
INGYEN AD előfizető-
inek, ha legalább a jan.
havi előfizetési díjakat
(az esetleges hátralékkal
együtt) és 3 lej portó-költsé-
get (kézbesítési díjat) a
kiadóhivatalhoz bekül-
denek vagy a helyi bizo-
mányosnál befizetnek.

Használja ki
a jó alkalmat

Népes mezőnyöket és jó sportot hozott a KKE kerületi műkorcsolyázó versenye

Kolozsvár: A KKE kerületi műkorcsolyázó versenyének kellemes meglepetése, hogy a későn indult szezon dacára is népes mezőnyöket láttunk és a versenyzők aránylag máris jó formát árultak el. Pedig az „öregek” (Horosz, Beke, Bindea, Bohatier, dr. Hankó s Hankó Géza) nem is indultak. A szenioroknál Balázs nehezen győzött a négyévi szünet után újból kezdő Barsi ellen. A juniorok közül Ludu (U) bizonyult legjobbnak. Tavaly óta nagyon sokat fejlődött. Ennek a számnak az eseménye, hogy a KKE pompás adottságokkal rendelkező hölgyversenyzője Zápárteanu Mica a férfiakkal együtt versenyezve, az erős mezőnyben előkelő második helyet ért el. Jövőre már komoly igénylője lehet az országos bajnoki címnek. A gyermekverseny szereplői közül Pázsint (U) és Vásárhelyi (KKE) a legtehetségesebbek. Pázsint már egészen komoly tudást mutat. Vásárhelyi bravuros és öreg korcsolyázókat is bámulatba ejtő kúrt futott. Itt is lányversenyző, Popovici Angele foglalta el a második helyet.

Részletes eredmény:

Szeniorverseny: 1. Balázs István (KKE) 3 helyezési szám, 2. Barsi (KKE) 6 h. sz.

Juniorverseny: 1. Ludu (U) 3 h. sz. 2. Zápárteanu Mica (KKE) 6 h. sz. 3. Boldis (KKE) 10 h. sz. 4. Ambrus (KKE) 12 h. sz. 5. Fischer (KKE) 14 h. sz.

Gyermekverseny: 1. Pázsint (U) 3 h. sz. 2. Popoviciu Angela (U) 6 h. sz. 3. Vásárhelyi (KKE) 9 h. sz. 4. Neagran (KKE) 12 h. sz. 5. Papp Erzsike (KKE) 16 h. sz. 6. Csáki Ildikó (KKE) 17 h. sz.

A pontozó bírók nehéz szerepét dr. Hirsch Elemér, dr. Somodi András, Beke Lajos, dr. Hankó Nándor és Bohatier látták el közmegegyezésre.

A nagyváradi Törökös február 3-án országos birkozó versenyt rendez Nagyvárad bajnokságáért. Nevezési határidő: január 31. A verseny napján a rendező egyesület gondoskodik az idegenvárosbeli versenyzők elszállásolásáról és ellátásáról.

MUNKABA FOG PÉTER FARMER. Péter Farmer szövetségi edző rövidesen megkezd a főváros tehetségesebb ifjúsági labdarugóinak nevelését.

A MAGYAR VIVOSZOVETSEG csütörtökön válogatóversenyt rendezett a san-remoi nemzetközi versenyre való kiküldetés céljából. A versenyt Kovács Pál nyerte Maszlai és Rasztovich előtt. A három első helyezettet kiküldik San-Remoba.

Madridban Spanyolország 2:0 (1:0) arányban győzött Franciaország ellen. A spanyolok mindkét gólját Reguiero lőtte.

A KAC labdarúgó csapatának vezetősége felkéri az összes játékosokat, hogy jelenjenek meg a vasárnap, f. hó 27-én a klubhelyiségben tartandó játékosértekezleten.

A NAC Málta szigetére tervezett túrája elmarad, az utolsó pillanatban felmerült akadályok miatt.

Vasárnap délelőtt a sétatéri jé pályán válogató versenyt rendez a február 3-iki román-cseh országok közti viadal résztvevőinek megállapítására.

LEGUJABB

- TAVIRAT - RADIO - TELEFON -

A pártszakadás kérdésében hoz döntő határozatot a nemzeti-parasztpárt vezetősége

(Bukarest, január 25.) A nemzeti parasztpárt vezetősége összeült pénteken, de Maniu és Vaida nem jelentek meg. Megjelentek azonban mindkettőjüknek a hívei. Az ülésen történeteket a legnagyobb titokban tartják, mégis annyi kiszivárgott, hogy a Maniu és Vaida közötti ellentét elmérgesedéséről volt szó. Mihalache hangsúlyozta, hogy a két csoport, valamint kolozsvári lapjaik rendkívül ártanak a párt ügyének és megsemmisítik az ő intencióit, amikkel a helyzetet tisztázni akarja. Együtt a néptömegek rokonszenvét is elfordítják a párttól. Mihalache méltatlankodásának adott kifejezést azoknak az eljárásai fölött, akik ellenségeskedésükben a pártot tönkre

teszik és nyílt színvallást követelt. Kijelentette, hogy elnöki jogait teljes mértékben gyakorolni kívánja. Minden tekintélyével azon lesz, hogy a párthűség és pártfegyelem megszégését megtorolja.

Mihalache ezután ismertette a pártprogram módosításait. Kifejtette, hogy a párt monarchikus és tisztelőben tartja az alkotmányos tradíciókat.

A pártvezetőség legközelebbi ülését január 28-án, hétfőn tartja, amikor Vaida is Bukarestben lesz. Maniu azonban ragaszkodik elhatározásához és nem vesz részt a hétfői értekezleten sem, amely alighanem döntő fontosságú lesz a párt-egység, vagy a pártszakadás kérdésében.

Nagy izgalom Csehországban Fornisch mérnök meggyilkolása miatt

Hitlertstákat gyanúsítanak a gyilkossággal

(Prága, január 25.) A csehszlovák közvéleményt nagy izgalomban tartja Fornisch mérnök rejtélyes meggyilkolása. A mérnök egyik vezető embere volt a műhackeri rádióleadó állomásnak s azok közé tartozott, akiket a mai németországi uralom vád alá helyezett s akiknek el kellett hagyniuk Németországot. Régóta felfedezték már, hogy a német határ mellett Csehszlovákiában titkos rádióleadó működik, mely állandó propagandát fejtett ki Hitler és a mai német uralom ellen. Német részről Fornisch mérnököt gyanúsították a titkos leadó felszerelésével s az azon keresztül történő propagandával.

Csehszlovák hatóságok arra gyanakszanak, hogy a mérnök ellen német barnaingesek követ-
ték el a merényletet politikai okokból. Ma két orvos felboncolta a mérnök holttestét, megállapították, hogy az egyik golyó hátulról hatolt a koponyába és a nyúlt agyat találta, a másik golyó pedig a májat ütötte keresztül. Azt is kétségtelenül megállapították, hogy a koponya valami kemény tárgy ütésé következtében megrepedt. A két lövés mindegyike s az ütés magában is elegendő lett volna arra, hogy kioltsa a szerencsétlen mérnök életét. A holttesten égési sebeket is fedeztek fel. A titkos rendőrség lefoglalta Fornisch mérnök egész levelezését és rádiókészülékét.

A csehszlovák hatóságok komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy Németországgal szemben ismét életbeléptetik az utlevéltámozási rendszert.

Japán Jehol kiűritését követeli Kinától

(Mukden, január 25.) A japán-mandzsuri határon kisebb katonai összejutások voltak Dolomortól délre. Japán részről sok bombavető, páncélos hadiautó és nagy tábori tüzérség vett részt az ütközetben. A japán sajtó pénteken közölte a katonai bizottság nyilatkozatát, amely szerint Japán azonnal beszünteti az előnyomulást, mielőtt a kínaiak elhagyják Jehol tartományt. A kínaiak errefelé eddig nem tettek ígéretet.

Laval a német nagykövettel látogatta

(Páris, január 25.) Laval külügyminiszter csütörtökön hosszas megbeszélést folytatott a német nagykövettel. A fegyverkezés, a keleti és dunai egyezmény kérdései szerepeltek a megbeszélésen, amelyek — hír szerint — nem vezettek semmi különösebb eredményre.

(Páris, január 25.) Flandin és Laval közeli londoni útjának diplomáciai előkészületei lázasan folynak. Franciaország hírek szerint a következő kívánságok tekintetében óhajt végső megegyezésre jutni Angliával: 1. Az osztrák függetlenségi egyezmény. 2. A locarnói szerződés biztosítékai, melyek szerint Anglia azonnal közbelép, mielőtt Németország részéről Ausztria függetlenségét veszélyben látják. 3. Végül az összes európai haderők nemzetközi ellenőrzése tekintetében.

Apróhirdetések

ÁLLÁSTKERES

Raktárnoki vagy pénztárnoki állást vállalkozással fiatal ember. Cím Hirlapiroda, Tg-Mures. K 543

ADÁS-VÉTEL

Ezüstöt legmagasabb napi áron vesz a „TACAMUL” Str. Gen. Neculcea 6. K 389

Eladó: Mazdaznan: „Élettudomány” című népszerű tudományos folyóirat 1925, 1923, 1927, 1928, 1929. évfolyama, jókarban, 665— lej eredeti ár helyett 250— lejért. (Testápolás, ritmikus légzés, husmentes gyógyítást stb.) Cím a kiadóban. G 817

Urbiatokot megvételre keresek. Részletes ajánlat, címzendő: Dr. Szigethy Miklós, Cluj, C. Marechalul Foch 39. K 3133

Olcsóbb lett

a Dr. Szentpéteriné „Az én szakácskönyvem” c. szakácsművészeti könyv (IV-ik kiadás). 1000 oldal terjedelemben. — A legnagyobb és legteljesebb szakácsművészeti könyv. 1000 darab recepten közli a modern szakácsművészet termékeinek leírását: Levesek, sülték, tészták, befőttök stb. készítését. Ára diszkótésben 125 lej, illetve 100 lej. Kapható Füssy József (Turda) könyvkereskedőnél, a Keleti Újság kiadóhivatalában Cluj, Baron L. Pop ucca 5 és minden könyvkereskedésben. Vidékieknek a pénz és 10 lej portóköltség előzetes beküldése esetén azonnal szállítjuk. G 811

Legelőkelőbb bukaresti szállodákban kedvezményes árú szobákra (esetleg teljes panzióra is) utalványokat ad a kiadóhivatal. Baron L. Pop ucca 5. sz.